

Obsah

1. Úvod	9
2. Teoretická východiska práce.....	11
2.1 Charakteristika staršího školního věku	11
2.1.1 Motorický vývoj	13
2.1.2 Citový vývoj a vývoj sociální	13
2.2 Výživa dětí.....	14
2.2.1 Pitný režim	16
2.3 Tělesná výchova na základní škole.....	18
2.3.1 Vyučovací jednotka tělesné výchovy	18
2.3.2 Didaktické metody a postupy v tělesné výchově	20
2.3.3 Rámcový vzdělávací program.....	21
2.4 Sportovní hry a házená.....	23
2.4.1 Miniházená.....	24
2.4.2 Porovnání pravidel házené a miniházené.....	24
2.4.3 Metodika – herní činnosti jednotlivce	26
2.4.3 Metodika – herní systémy.....	28
2.5 Hrací systémy	29
2.5.1 Vyřazovací systém.....	29
2.5.2 Skupinový systém.....	30
2.6 Organizace turnajů	31
2.6.1 Postup zapisování do tabulek	32
3. Cíl, hypotézy a úkoly práce	34
3.1 Cíl práce	34
3.2 Hypotéza č. 1	34
3.3 Hypotéza č. 2	34
3.4 Úkoly práce.....	34
4. Metodika a realizace výzkumu.....	35
4.1 Charakteristika vybraných souborů	35
4.2 Použité metody	38
4.2.1 Dotazník jako metoda zkoumání	38
4.3 Sběr dat.....	40

4.4 Analýza dat.....	41
5. Výsledky práce.....	42
5.1 Organizace turnajů.....	42
5.1.1 Turnaj vyřazovací.....	42
5.1.2 Turnaj skupinový.....	43
5.2 Výsledky hypotéz.....	44
5.2.1 Výsledky hypotézy 1.....	44
5.2.2 Výsledky hypotézy 2.....	53
6. Diskuse.....	62
7. Závěry.....	65
Seznam literatury.....	67
Přílohy.....	Chyba! Záložka není definována. 71

1. Úvod

Téma související s házenou jsem si vybrala z mnoha důvodů. Tím hlavním je, že jsem celé své dětství strávila v prostředí spojeném s házenou, jelikož můj otec se tomuto sportu dlouhá léta aktivně věnuje. Důležitou roli také sehrál fakt, že pocházím z Lounska, kde má házená dlouholetou tradici. Již v srpnu roku 1959 byla oficiálně vyhlášena činnost oddílu házené TJ Lokomotiva Louny. Během své více než padesátileté existence se oddíl velmi dařilo, ze soudobé historie bych jen vypíchnla léta 2003-2004, kdy lounská házená dosáhla až na Handball International League. V současnosti se v Lounech hraje 1. liga házené a v klubu jsou zastoupeny oddíly pro všechny věkové kategorie.

Teoretická část diplomové práce zahrnuje 6 hlavních kapitol. První kapitola se týká charakteristiky staršího školního věku, jelikož v tomto věkovém rozmezí se pohybuje i naše zkoumaná skupina. Menší kapitola bude věnována výživě dětí a pitnému režimu, které jsou nedílnou součástí při sportu. Nedílnou součástí tvoří kapitola zabývající se tělesnou výchovou na ZŠ, která popisuje vyučovací jednotku jako základní formu práce. Další kapitola se týká charakteristiky sportovních her a házené, kde uvádíme i základní rozdílnost pravidel házené a miniházené. Předposlední kapitola je věnována samotným hracím systémům a jejich popisu. Na tuto kapitolu navazuje poslední kapitola zabývající se organizací turnajů.

V hlavní části této diplomové práce se věnujeme otázce typů turnajů a jejich účelnosti. Již dva roky učím tělesnou výchovu na druhé stupni Základní školy v Postoloprtech, tudíž výzkum budu soustředit na žákyně této školy. Postoloprty jsou malé město, vzdálené 5 km od okresního města Louny. V Postoloprtech je poměrně slabé institucionální zastoupení organizací pro volný čas místních dětí a mládeže. Proto si myslím, že je velmi důležité ukázat žákům během výuky tělesné výchovy co nejvíce sportů. Domnívám se, že touto cestou by se mohla házená stát koníčkem pro spoustu dětí, které nemají šanci se jiným způsobem o tomto sportu dozvědět. Faktem je, že dnes mají základní školy možnost volby v zařazení určité sportovní hry do svých vyučovacích osnov. Na základní škole, kde vyučuji, se aktuálně preferují fotbal a košíková. Jelikož mám k házené blízký vztah, ráda bych mimo jiné tímto výzkumem zjistila, zda mají žáci během hodin tělesné výchovy o tuto hru zájem.

Dále ve své diplomové práci chci odpovědět na otázku, jaká forma výuky házené, resp. jaký typ turnaje je pro žáky nejefektivnější (nejzajímavější) a který by sami preferovali. Cílem této diplomové práce tedy bude zaujmout závěry na základě vyhodnocení dotazníků

vyplněných žáky po dvou uspořádaných turnajích. Tyto turnaje budou rozdílného typu, a to jeden hraný systémem vyřazovacím a druhý systémem skupinovým.

Motto z almanachu k 50tiletému výročí Lounské házené znělo: „Švih paží, bleskové dotažení zápěstí, síť se vlní za zády brankáře“. To jsou okamžiky, při nichž poposkočí házenkářovo srdce. Svým výzkumem chci žákům ukázat, co se za těmito slovy skrývá. Zjištění a zanalyzování jejich dojmů ze hry pak může posloužit pro výběr vhodné výuky v budoucnosti.

2. Teoretická východiska práce

2.1 Charakteristika staršího školního věku

Úvodní odstavce empirické části této práce budou patřit charakteristice období staršího školního věku, jelikož analýza je založená na zkoumání žákyň II. stupně ZŠ.

Navenek se toto období projevuje zrychleným růstem těla do výšky a vznikem druhotných pohlavních znaků. U chlapců probíhá mezi 12. – 16. rokem a u dívek mezi 11. – 15. rokem (Sýkora, Kostková, 1985).

Vývoj v tomto období je značně ovlivněn probíhající pubertou, kdy dívky dokončují prepubertu a vstupují do fáze puberty (Machová, 2002).

Období staršího školního věku se označuje fází dospívání neboli pubescence. Je to doba celé řady dramatických změn, kladoucích velké nároky jak na samotného pubescenta, tak na jeho okolí. Projevy dospívání v chování se však individuálně liší jak v kvalitě tak intenzitě. Stručně řečeno, s jedním „to mlátí“, druhý však může toto období prožít zcela klidně. Pubescent si aktivně utváří svojí identitu – hledá sám sebe a své místo ve společnosti. Pomalu se status „dítě“ začíná měnit na status „dospělý“ (Vágnerová, 2005).

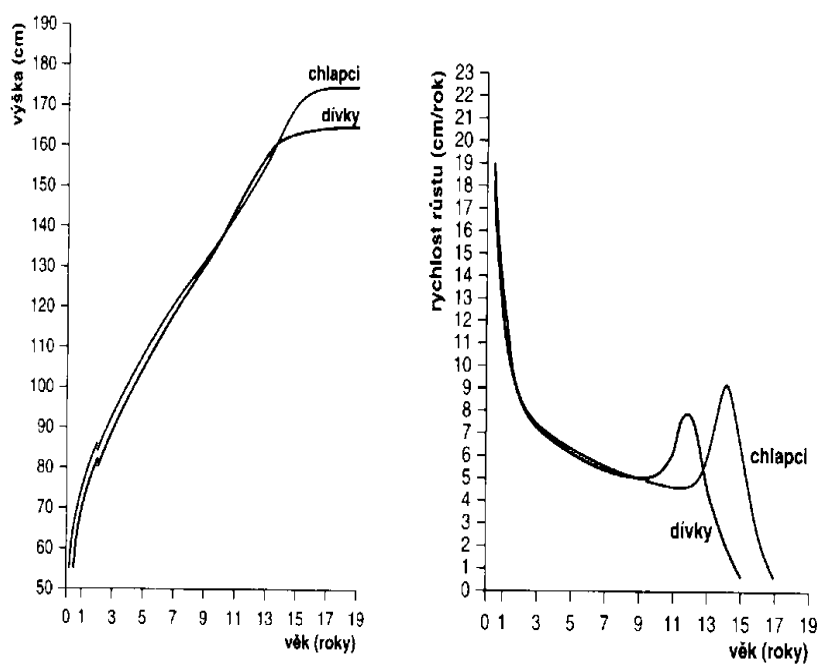
Jak už bylo výše zmíněno růst a s ním spojená proporcionalita (druhá obměna postavy a období druhé vytáhlosti) jsou urychlené. Objevují se druhotné pohlavní znaky. Vzniká vývojová nevyrovnanost mezi chlapci a dívkami (Machová, 2002).

Tabulka č. 1: Průměrná výška a hmotnost v 10 až 15 letech (Machová, 2002)

Věk (roky)	Výška (cm)	Výška (cm)	Hmotnost (kg)	Hmotnost (kg)
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
10	140,9	141,0	34,2	33,9
11	146,0	147,0	38,0	38,0
12	151,7	153,4	42,2	43,1
13	158,2	159,0	47,4	48,5
14	165,6	163,0	53,8	52,6
15	172,1	165,25	59,9	54,9

Díky rozdílnému nástupu puberty nelze stanovit přesnou hranici mezi oběma obdobími mladšího a staršího školního věku, proto v tabulce č. 1 uvádíme hodnoty pro věkové rozmezí od 10. až 15. věku dítěte.

Na grafech č. 1 a 2 lze vyčíst rozdílnou stavbu těla dívek a chlapců v průběhu jejich dospívání.

Graf č. 1: Výška (Novotný, 2005)

2005) Graf č. 2: Hmotnost (Novotný, 2005)

2.1.1 Motorický vývoj

Během 13. – 14. roku dítěte se velice znatelně zlepšuje svalová koordinace i svalová relaxace. Dochází ke zlepšení přesnosti pohybů vlivem zdokonalování diferenciací svalového úsilí. Mezi 14. – 15. rokem může dojít k diskoordinaci (většinou u chlapců) způsobené zaostáváním přírůstků svalové hmoty za přírůstky délky jednotlivých segmentů končetin.

U dívek mezi 10. – 12. rokem a u chlapců mezi 13. – 16. rokem dochází k velkému přírůstku svalové síly. Je to především výsledkem značných hormonálních změn během pubertální akcelerace. Svalová síla je v přímém vztahu k úrovni pohlavní vyspělosti. Změny relativní síly (přepočtena na 1 kg hmotnosti) po 13 letech u dívek jsou vcelku nepatrné. U chlapců je to jiné, relativní síla vrcholí mezi 13. – 16. rokem a další změny jsou pozvolné. Rychlostně silové vlastnosti se projevují výbušnou silou. Jejich největší nárůst je u dívek ukončen ve 13 – 14 letech a u chlapců v 15 – 16 letech, poté už nastává pokles. Co se rychlosti týče, dosahuje latentní doba reakce u 13 – 14leté mládeže hodnot jako u dospělých osob a rychlost jednoduchého pohybu ve všech kloubních spojeních roste do věku 13 – 15 let. Nejrychlejší pohyby byly zaznamenány u paže, prstů a chodidla, nejpomalejší u pohybů trupu. Šlachy a svalstvo ještě nejsou dostatečně pevné a silové možnosti svalů nedosahují svého maxima, tím pádem obratnost, ohebnost a také kloubní pohyblivost dosahuje téměř nejlepších hodnot v tomto období (Kostková a kol., 1981).

2.1.2 Citový vývoj a vývoj sociální

V citové složce staršího školního věku přichází období neklidu, rozporností, přecitlivělostí, labilitou nálad a impulsivností, proto se také toto období nazývá obdobím druhého vzdoru. Citové stavy staršího školního věku jsou velmi závislé na sociálních faktorech. Každé slovo a čin dospělých jsou pečlivě váženy s ohledem na rozpornost mezi skutečnou pravdou a proklamací (Machová, 2002).

Začlenění dítěte do kolektivu třídy, mimoškolních organizací a zájmových činností je velmi důležité pro jeho sociální vývoj. Nedostatek zájmů působí na dítě negativně. Kolektiv dítě učí iniciativě a nutnosti podřídit se pravidlům, čelí konkurenci a navazuje nová přátelství. Vyvíjí se mravní cítění – pomoc slabšímu, odsouzení nespravedlivosti, statečné chování aj. (Machová, 2002).

2.2 Výživa dětí

Pohybová aktivita je úzce spjata se zdravým životním stylem. Ve školní tělesné výchově můžeme pozitivně ovlivnit pohybovou aktivitu dětí tak, aby se stala běžnou součástí jejich životního stylu. V některých předmětech děti dostávají základní informace a o správné výživě. Bohužel dodržování těchto zásad odchází, tak jako děti ze tříd, se zvoněním a dále už je to pouze na rodičích jak lpí na tom, co jejich ratolest konzumují během dne. „Brambůrky a energeták“ je v dnešní době běžná snídaně u většiny školáků, proto bychom rádi zmínily pár důležitých bodů týkajících se správné výživy a zdravého životního stylu.

Správná výživa dětí je velmi důležitá pro správné fungování životních funkcí, jejich správný růst a vývoj. Pro rozvoj nervové soustavy a duševní vývoj dítěte je velmi důležité jaké složky potravy jsou do jídelníčku zařazeny. Okolo 12. roku se děti dostávají do stádia tzv. růstového skoku a u dospívajících je nutné dbát na dostatečný přísun živin, vitamínů a minerálů. Při jejich nedostatku nebo nadbytku může dojít k poruše metabolických procesů organismu, k postižení růstu a vývoje zdravotního stavu. (Výživa dětí [online], 2008).

O vzniku civilizační choroby rozhoduje genetická výbava a prostředí, v němž žijeme. Výživa je však faktor, který máme zcela pod svou kontrolou. Můžeme tak zabránit spolu s vhodnou pohybovou aktivitou dětské obezitě.

Všeobecná výživová doporučení pro dospělé jsou platná i pro děti.

a) Potřeba energie:

Je závislá na věku, výšce, hmotnosti a zdravotnímu stavu. Denní spotřeba mezi 6. – 12. rokem se doporučuje 2 000 kcal. Jelikož je zde diferenciací u pohlaví v tabulce č. 2 si můžeme ukázat potřebu energie u dospívajících dětí

Tabulka č. 2: Potřeba energie u dospívajících

Věk	Dívky	Chlapci
11 – 14	47 kcal/kg/d	55 kcal/kg/d
15 - 18	40 kcal/kg/d	45 kcal/kg/d

b) Potřeba živin:

Výživová doporučení udávají, že by měl být celkový energetický příjem zajištěn nejméně z – 50 % sacharidy, maximálně z – 35 % tuky a zbytek energie by měly dodat bílkoviny (optimálně 12 až 14 %, v období růstu se může zvýšit až na 18 %).

- Sacharidy

Nejvýznamnější sacharidy jsou polysacharidy a ovocný cukr. V období předškolního až školního věku by měl být příjem vlákniny 5 – 10g. Je dobré, když si dítě na tento příjem zvykne (Mendelová, 2007).

- Tuky

Jsou zdrojem nepostradatelných mastných kyselin. Nejdůležitější jsou esenciální mastné kyseliny. Velký pozor by se měl dávat na trans mastné kyseliny, které se objevují v hranolkách, oplatkách ...

Podíl tuků ve stravě by měl být něco mezi 30 – 35 %. Pokud by nastala situace, kdy dítě bude mít méně než 27 % tuků ve své stravě, začne se mu nedostávat vitamín A (Mendelová, 2007).

- Bílkoviny

Podíl bílkovin ve stravě by měl odpovídat věku a zdravotnímu stavu organismu. Denní příjem na 1 kg hmotnosti by měl u dětí činit 0,9 až 1,1 g. Poměr živočišných a rostlinných bílkovin by měl být 1,5 : 1, maximálně 1 : 1. Příjem živočišných bílkovin by měl být vyšší, než rostlinných.

- Vitamíny a minerální látky

Potřeba vitamínů u dospívajících je vyšší, obzvláště u chlapců. U adolescentů bývá nedostatek vitamínů A a B (význam při energetickém metabolismu buněk v růstu), a také vitamínů C a D (Ca), které jsou obsaženy v pestré stravě.

V době růstu se zvyšuje procentuální zastoupení tuku v prosté tkáni, tím také množství myoglobinu, což vyžaduje přívod železa (Fe). Při jeho nedostatku vzniká: letargie, únava, bolesti hlavy, infekce.

Jednou z důležitých látek pro správný vývoj dítěte je jód. V období dospívání při jeho nedostatku mohou nastat poruchy příjmu potravy. Jedním z patologických jevů je poté podvýživa, jejíž původ je v nedostatku vitamínu B či E (Mendelová, 2007).

2.2.1 Pitný režim

Nedílnou součástí zdravé výživy dětí je správný pitný režim. Zatímco pro dospělé se doporučuje vypít 2,5 – 3 litry tekutin denně, pro děti by to mohlo být až příliš. Množství tekutin doporučované dětem je závislé na věku dítěte, v úvahu se ale také bere i jeho hmotnost. Jaké množství tekutin by dítě mělo vypít zjistíme z následující tabulky doporučeného příjmu tekutin.

Tabulka č. 3: Doporučený příjem tekutin

	4 – 7 let	7 – 10 let	10 – 13 let	13 – 15 let	15 – 19 let
Celkem (l/den)	1,6	1,8	2,15	2,45	2,8
Z nápojů (ml/kg/den)	75	60	50	40	40

Pro informaci uvádíme v tabulce doporučený příjem tekutin od předškolního věku po období adolescence.

Abychom zjistili, kolik má dítě správně vypít za den tekutin, vynásobíme množství mililitrů (v řádce „Z nápojů“) pro daný věk dítěte jeho hmotností.

Pitný režim by měl být hrazen převážně neperlivou vodou, ovocnými džusy nebo šťávami ředěnými vodou, čaji nebo mléčnými nápoji.

V pitném režimu dětí by se neměly objevovat sladké limonády, jelikož zvyšují energetický příjem a vedou k obezitě. Podobně jsou na tom i neředěné ovocné džusy. Jestliže děti aktivně nesportují, nemají velkou ztrátu minerálních látek z těla, tím pádem by se neměly objevovat ani minerální vody v pitném režimu. Důvod, proč nezařazovat sycené nápoje, je ten, že v některých nápojích jsou bublinky tvořeny oxidem uhličitým (CO₂), který způsobuje nadýmání či překyselení žaludku. Oxid uhličitý také dokáže „oklamat“ tělo, které pak nepocítuje žízeň, ačkoli příjem tekutin ještě není dostatečný. Černý čaj a káva odvodňují, nezapočítávají se do pitného režimu dětí ani dospělých. Do pitného režimu dětí nejsou zařazovány také z toho důvodu, že obsahují kofein. V poslední řadě alkoholické nápoje, ty by opravdu měly zůstat záležitostí jen dospělých. Alkohol u dětí totiž způsobuje nevratné

poškození mozkových buněk, jater a vede snadno k závislosti na alkoholu v dospělosti (Pitný režim [online]. 2011).

2.3 Tělesná výchova na základní škole

Hlavním cílem tělesné výchovy je přispívat k harmonickému rozvoji dětí, zajišťovat vysokou úroveň rozvoje fyzických schopností a osvojovat základní pohybové dovednosti, přispívající k upevnění zdraví a průceschopnosti žáků a k vytváření kladného vztahu k pohybové aktivitě jako nezbytné složce životního stylu.

Ve vyučovacím procesu má hlavní úlohu učitel, vnáší do něho odbornost, normativy chování a jednání žáků. Pedagogický vliv učitele je úzce spjat s jeho osobním vztahem k žákům, předmětu, který vyučuje, a ke společnosti.

Ve škole ve vyučovacím procesu se uplatňují tři složky: učitel – žák – společnost. Při výchovném působení je nutno přihlížet ke všem třem složkám, jelikož se navzájem doplňují a ovlivňují. Dochází zde k interakci učitel – žák – žák – učitel, jinak řečeno, čím více učitel působí na své žáky, tím více ovlivňuje vývoj jejich osobnosti. Současně ale i žáci působí zpětně na svého učitele. Čím více se žák vyvíjí, tím více se mění výchovně vzdělávací činnost učitele (Kostková a kol., 1981).

Žáci získávají základy tělovýchovného vzdělání:

- vědomosti (pravidla, názvosloví, názvy nářadí, náčiní);
- pohybové dovednosti (učení získané předpoklady k pohybové činnosti);
- pohybové schopnosti (relativně samostatné soubory vnitřních předpokladů jedince k pohybové činnosti (rychlost, síla, obratnost, vytrvalost)(Metodika výuky tělesné výchovy na 2. stupni ZŠ z pohledu pedagogické praxe [online], 2010).

2.3.1 Vyučovací jednotka tělesné výchovy

Ve školní tělesné výchově se uplatňuje jako hlavní organizační forma práce vyučovací jednotka – vyučovací hodina tělesné výchovy. Každá hodina vede ke splnění učebního plánu a má jasně formulovaný úkol v souladu s výchovným, vzdělávací a zdravotním úkolem (Kostková a kol., 1981).

Dělení vyučovací jednotky Tv:

1. podle obsahu:

- gymnastická;
- herní;
- atletická;
- hodina plavání;
- lyžařská;

2. podle pedagogického úkolu a vyučovacích metod

- smíšená (komplexní);
- jednoduchá (návčičná, výcviková – kondiční, tréninková);
- aplikační;
- zvláštní (hodnotící) (Rychtecký, Fialová, 1995).

Struktura vyučovací jednotky tělesné výchovy (základní členění) (Kostková a kol., 1981) :

Obsahuje návčik i výcvik, charakterem odpovídá fyzickému i psychickému vývoji žáků.

I. úvodní část - cca 1/10 učebního času (3 – 5 minut);

II. průpravná část – cca 2/10 cvičebního času (8 – 12 minut);

III. hlavní část – cca 5-6/10 cvičebního času (25 – 30 minut);

IV. závěrečná část – cca 1-2/10 cvičebního času (3 – 5 minut).

Hlavní úkoly jednotlivých částí vyučovací jednotky (Kostková a kol., 1981):

- I. – nástup, pozdrav, seznámení s úkolem hodiny, zahřátí, navození vhodné pracovní atmosféry
- II. – příprava na hlavní část hodiny, postupné procvičování, nácvik a upevnění správného držení těla, rozvíjení pohybových dovedností, výchova rytmického cítění
- III. – funkční zdokonalování, nácvik a osvojení pohybových dovedností, prověření úrovně pohybových schopností a stupně osvojení pohybových dovedností
- IV. – uklidnění, zhodnocení splnění úkolu, upevnění pocitu uspokojení z aktivity v hodině, spojení s perspektivou dalších hodin.

2.3.2 Didaktické metody a postupy v tělesné výchově

V tělesné výchově chápeme metodu jako teoretický model uspořádání činností a časových aspektů, který je záměrně naplánován učitelem s ohledem na vytyčené úkoly a podmínky a hodí se k opakovanému použití (Mužik, Krejčí, 1997).

Systém didaktických metod ve školní tělesné výchově:

1. Motivační – motivační ukázka, výklad, rozhovor
2. Expoziční (kognitivní) – metody seznamování s učivem, řadíme sem metodu ukázky (přímá, nepřímá), metodu slova (výklad, pokyn, dotazování, rozhovor), metodu pozorování
3. Fixační - metody nácviku (napodobení, pohybového úkolu, opakování, pasivního pohybu a pohybového kontrastu) a výcviku (soutěžení, memorování, ideomotorická a postupné entence)
4. Klasifikační – metoda pozorování (soustavné diagnostické pozorování žáka, kterým získáváme podklady pro jeho hodnocení, základním principem je hodnotit to, co žáci ovládají (Šebrle a kol., 1995))
5. Diagnostické

Jednotlivé didaktické metody jsou uplatňovány v didaktických formách. Didaktické formy nám vymezují, za jakých podmínek se proces učení uskutečňuje, metody pak upřesní postupy a činnosti, které vedou k cíli (Mužik, Krejčí, 1997).

Didaktické formy se dělí (Šebrle a kol., 1995):

- organizační (vyučovací jednotka, cvičení v přírodě apod.)
- sociálně-interakční (hromadná, skupinová, individuální)
- metodicko-organizační (průpravná, herní cvičení, průpravná hra)

Základní postupy v tělesné výchově:

1. Komplexní – pohybová dovednost je vyučována v konečné podobě, opakováním dochází k jejímu upevnování. Využívá se při nácviku jednoduchých pohybových celků (sportovní hry – manipulační cvičení s míčem, driblink) (Mužík, Krejčí, 1997).

2. Analyticko-syntetický – využívá se při nácviku složitějších pohybových struktur. Učíme se nejprve odděleně významným částem a po jejich osvojení následuje jejich spojení do větších částí nebo do konečného tvaru (Kostková a kol., 1981).

2.3.3 Rámcový vzdělávací program

Od roku 2001 byl připravován Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV) Výzkumným ústavem pedagogickým (dále jen VÚP) v souladu s novými principy kurikulární politiky, zformulovanými v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR (tzv. Bílé knize).

RVP ZV není určen přímo k výuce, jedná se pouze o programový dokument. Školy mají povinnost připravit si podle něj svůj vlastní školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále jen ŠVP ZV). Jeho příprava je plně v kompetenci školy.

V již zmiňovaném programu jsou zrušeny předměty, které jsou nahrazeny vzdělávacími oblastmi např. člověk a jeho zdraví, který zahrnuje předmět Tv.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány tyto:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní

Průřezová témata reprezentují v RVP aktuální okruhy problémů současného světa a stávají se povinnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Stávají se příležitostí pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci. V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

(Rámcový vzdělávací program [online], 2007)

2.4 Sportovní hry a házená

Lidé stále hledají sportovní aktivity, při kterých nejen soutěží, které jsou zaměřené na výkon a konkurenci, ale hlavně zaměřené na radost, zábavu, zážitek, napětí a družnost. To platí především pro naši mládež, která nehledá jen sportovní aktivity soutěžně orientované, nýbrž hledají družné aktivity, kde se budou potkávat s kamarády (Oppermann, 1990).

Sportovní hry jsou v současnosti považovány za významný společenský fenomén. Jsou účinným prostředkem aktivního odpočinku, zvyšování zdatnosti a výkonnosti dětí, mládeže a dospělých. Házená, podobně jako ostatní týmové sportovní hry, je velmi oblíbená díky svojí jednoduchosti a nenáročnosti. V průběhu vývoje samotné hry a jejích pravidel vstoupila do popředí a postupně přibývaly charakteristické rysy házené, které ji odlišují od ostatních sportovních her.

První kontakt dětí s míčem je přes ruky. Zpočátku ještě trochu nešikovně se snaží míč chytit, kutálet ho, někomu hodit a pokud možno opět chytit. U dětí by se dalo říct, že hrají „házenou“ (Bucher, 1999).

Házená patří v současné době mezi světově nejrozšířenější sportovní hry. Atraktivita házené je dána rychle se měnícími herními situacemi, změnami skóre v krátkém časovém úseku a velkými možnostmi improvizace (Nykodým a kol., 2006).

Házená je týmový sport jak pro kluky tak i holky. Také ve škole jsou děti uchvápeny hrou s míčem, a to ve všech školních zařízeních a v každém věku (Emrich, 2003).

Házenou mohou hrát žáci, žákyně, případně i smíšená družstva v tělocvičně, venku na travnatém povrchu, hlinitopísčitém, škvárovém nebo asfaltovém. Hrají s házenkářským míčem, ale i jiným míčem přibližných rozměrů. Míč by měl mít takový obvod, aby ho žáci udrželi jednou rukou a dobře s ním mohli manipulovat (v nižších ročnících využíváme gumových míčů). Technika základních herních činností jednotlivce je pro začátečníky jednoduchá. Přemístování na hřišti se děje chůzí a během. Míč se chytá obouruč, přihrává a střílí se jednou paží (Šafaříková, 1998).

Ve středu zájmu u tréninků začátečníků musí být zábava. Z toho důvodu se netrénuje s cílem získání úspěchu. Důležitou součástí tréninků jsou zkušenosti s pohybem a zjednodušené formy hraní (Kolodziej, 2010).

Z vlastní zkušenosti můžeme potvrdit, že házená není v našem školství tak populární jako je například basketbal, fotbal, volejbal. Jelikož se házená rozšířila v bývalém Československu až po roce 1947 nemá tak dlouholetou tradici. Učitel, který není přímo házenkář, obtížně nachází někoho mezi svými kolegy, kdo by mu poradil při vyučování házené. Někdy se také může stát to, že zapomněl, co se naučil při studiu tělesné výchovy na vysoké škole.

2.4.1 Miniházená

Zjednodušeně je házená založena na běhu, skoku a hodů. Pro laika se však jeví velmi složitě svými pravidly, systémy, kombinacemi i samostatnými činnostmi jednotlivce, ale to neplatí u miniházené.

Miniházená je jednoduchá hra, kde se hráči nemusí bát bolesti ze zásahu míče, který právě začátečníky od házené odrazuje, jelikož se hraje s gumovým míčem Molten. Pro to mohou miniházenou hrát spolu začátečníci i zkušení hráči s téměř žádným rizikem. Bez pocitu strachu se hráči mohou více soustředit na samotnou hru.

2.4.2 Porovnání pravidel házené a miniházené

V této kapitole vytyčíme rozdílnost základních pravidel házené a miniházené. Veškeré poznatky týkající se miniházené jsou čerpány z bulletinu Miniházená ve škole od autorů Černý T., Černý Z., Ploch M. a Egermaier F. (2007). Jednotlivá pravidla miniházené mohou mít různé modifikace pro usnadnění výuky házené v tělocvičně.

V tabulce č. 4 uvádíme rozdílnost oficiálních pravidel házené a miniházené.

Tabulka č. 4: Rozdílnost oficiálních pravidel házené (Táborský, 2004) a miniházené

	Házená	Miniházená
Hřiště	20 x 40 m	16 x 20 m
Branky	3 m šířka; 2 m výška	2,4 m šířka; 1,7 m výška
Hrací doba	2 x 30 min	2 x 10 min
Brankoviště	6 metrů	5 – 6 metrů
Míč	Muži – obvod 58 až 60 cm Ženy – obvod 54 až 56 cm	Gumový míč, nebo míč o obvodu 46 až 50 cm
Družstvo	Nejméně 5, nejvíce 14 hráčů	Nejméně 5, nejvíce 10 hráčů
Družstvo v poli	Nejvíce 7 hráčů (6 v poli a 1 brankář)	Nejvíce 5 hráčů (4 v poli a 1 brankář)
Střídání	Jeden hráč vystřídá druhého v poli	Jeden hráč vystřídá druhého v poli, nebo „hokejově“, kdy se vymění celé družstvo (s/bez brankáře)
Hraní s míčem	Jednoúderový nebo víceúderový driblink	Pouze jednoúderový driblink
Vyloučení	2 minuty, v poli se sníží počet hráčů o jednoho	1 minutu, zachován stejný počet hráčů v poli, vyloučený nesmí 1 minutu hrát
Volný hod	Z místa přestupku, nebo z čáry volného hodu	Z místa přestupku, nebo 2 metry od čáry brankoviště
Trestný hod	Od čáry sedmimetrového hodu	Od čáry brankoviště

I když pravidla tří sekund a tří kroků jsou v miniházené uplatňována velmi zjednodušeně a doporučuje se velkorysost v posuzování těchto chyb, za tyto chyby se tak jako v házené nařizuje volný hod. Dále také za běžný faul vedený úmyslem získat míč. Trestný hod se nařizuje za fauly vedené úmyslem zastavit protihráče a vedené nikoliv na míč, ale na protihráče (Černý, Ploch, Egermaier, 2007).

2.4.3 Metodika – herní činnosti jednotlivce

Pocit míče:

Hráč by měl poznat vlastnosti míče, sžít se s ním, aby se stal jeho spojencem.

Chytání míče:

Základní způsob přihrávky je **vrchní chytání obouruč**. Obě paže směřují k letícímu míči a jsou nepatrně pokrčeny v loktech. Prsty rukou jsou vějířovitě roztaženy, palce obou rukou směřují k sobě, čímž vytvoří tzv. „košík“, do kterého míč lépe zapadne. V momentu dopadu míče do košíku dojde k pokrčení paží v loktech a tím míč zbrzdí. Při **spodním chytání obouruč** je poloha paží podobná, rozdíl je v tom, že k sobě směřují malíky a tím umožní chytání míčů od pasu dolů.

Přihrávka ze země:

Přihrávka vpřed je rozdělena do dvou fází, nápřahu a odhodu. Při nápřahu vede hráč paži s míčem dozadu. Pravák se natočí směrem dopředu druhým ramenem. Druhou rukou si může ukázat směr odhodu. Paže souhlasné ruky je mírně ohnuta v lokti, který by měl být nad úrovní ramen.

Jelikož je postavení spoluhráčů většinou vedle sebe, při hře se nejvíce uplatní vrchní přihrávky stranou. Liší se pouze natočením trupu do směru přihrávky.

Přihrávka ve výskoku:

U těchto přihrávek současně s odrazem do výskoku jednož z nesouhlasné nohy nebo snožmo dochází k nápřahu a při výskoku se provádí odhod.

Důležitá upozornění spojená s přihrávkami:

- přihrávka má být směřována do výše hrudníku
- přihrávka má být směřována pouze na hráče, který sleduje míč
- chytat přihrávku, pokud je to možné, oběma rukama
- přihrávat se má výhodněji postavenému spoluhráči
- v určitých případech (kolem obránce) lze přihrávat obloučkem nebo spíše úderem o zem
- snažit se chytit každý míč přímo ze vzduchu

Střelba na branku:

Základním způsobem je vrchní střelba jednoruč ze země. Rozdíl oproti přihrávce je v rychlosti provedení a vložené síle a samozřejmě umístění míče do cíle, v tomto případě branky. Střelba má směřovat do míst, kde má brankář velké problémy zasáhnout.

Střelba ve výskoku se používá většinou jako zakončení rychlého útoku nebo po uvolnění hráče na čáře brankoviště. Metodika je stejná, jako při přihrávce ve výskoku. Také se používá pro překonání obrany na čáře brankoviště.

Pohyb hráče bez míče:

Činnost hráčů bez míče je velmi důležitá. Musí se svým pohybem uvolnit tak, aby jim mohl hráč s míčem bezpečně přihrát a to nejlépe tak, že se dostanou do výhodné střelecké pozice, a ohrozí tím branku soupeře.

Hráč v pohybu má snížené těžiště, paže jsou připraveny chytit přihrávaný míč nebo zadržet pronikajícího hráče. Krok je kratší a nohy jsou neustále připraveny ke změně směru běhu, obratu nebo zastavení.

Pohyb hráče s míčem:

Zde rozlišujeme pohyb s míčem a driblink. Driblink může být buď jednoúderový nebo víceúderový. Jednoúderovým driblinkem přihrává hráč sám sobě, jelikož míč po úderu o zem opětovně chytí. Víceúderový driblink je vedený vedle těla a hráč s míčem běží.

Brankář:

Pro post brankáře se vybírají především hráči, kteří se nebojí míče. Činnosti brankáře jsou útočné a obranné. V obranných činnostech brankář zaujímá určitý postoj při střelách. Pro co největší manipulační prostor je důležité, aby brankář držel ruce stále nahoře. Hlavnímu úkolem brankáře je zabránit vstřelení branky.

Mezi útočné činnosti patří založení útoku. To provádí brankář tzv. vyhazováním, když míč vystřelený soupeřem jde mimo branku chybou útočníka nebo zásahem brankáře nebo pokud brankář míč chytí v brankovišti a má ho pod kontrolou. V okamžiku chyby útočícího družstva na čáře brankoviště (přešlap) brankář rozehrává volným hodem z jakéhokoliv místa z prostoru brankoviště.

2.4.3 Metodika – herní systémy

V házené rozlišujeme obranné a útočné systémy. V obranných systémech známe systém osobní obrany, systém územní (zónové) obrany a systém kombinované obrany.

Systém osobní obrany je náročný na pohyb, jelikož každý bránící hráč sleduje přiděleného útočníka soupeře, avšak je jednodušší v orientaci, neboť úkol je stálý a nemění se.

V systému územní obrany brání každý hráč vymezený prostor před čarou brankoviště. Není tak náročný na pohyb, ale je složitější vzhledem k možným změnám v postavení útočníků.

Systém kombinované obrany, jak už vyplývá z názvu, je kombinací dvou výše uvedených systémů.

Útočný systém je velmi jednoduchý, stačí dát dětem úkol střílet branku. Základní postavení útočících hráčů je v řadě vedle sebe proti soupeřově brance.

2.5 Hrací systémy

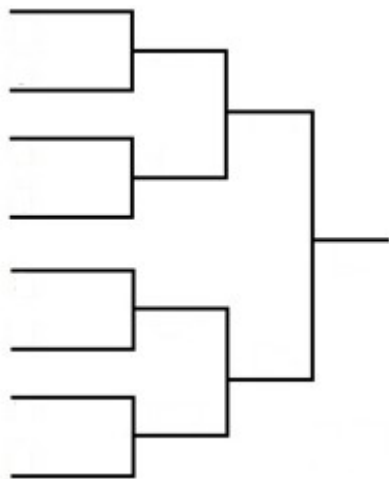
Jedním z nejdůležitějších činitelů ovlivňujících klidný průběh jakékoli soutěže ve sportovních hrách je správné časové rozvržení jednotlivých utkání, jejichž sled nemá být nikdy ukvapený. Aby se počet utkání, jejichž délka kromě hrací doby zahrnuje i čas potřebný k přestávkám, případně úpravě hrací plochy, časově shodoval s délkou předpokládané nebo vymezené doby pro celou soutěž, časově navíc zatížené oficiálním zahájením a zakončením, je třeba stanovit vyhovující hrací systém (Šafařík, 1976).

Pro výzkum porovnání efektivity v rámci výuky házené jsme zvolily 2 hrací systémy, skupinový a vyřazovací.

2.5.1 Vyřazovací systém

Na čas nejméně náročný je **vyřazovací systém**. Jedinou nevýhodou tohoto hracího systému je, že jedna porážka družstva znamená vyloučení ze soutěže. Výhodami vyřazovacího systému jsou větší divácká atraktivita, absence zápasů, ve kterých se o nic nehraje či s předem dohodnutým výsledkem, menší časová náročnost, gradace a přehlednost turnaje. Nevýhodami je přirozeně absence výhod druhého systému (Šafařík, 1976).

Při tomto systému je počet utkání dán vzorcem $n - 1$, přičemž n = počtu zúčastněných.

Obrázek č. 1: Rozpis turnajových utkání pro osm družstev

2.5.2 Skupinový systém

Výhodami **skupinového systému** jsou větší počet odehraných utkání, spravedlivý postupový klíč a možnost napravit porážku. Každé družstvo sehraje utkání se všemi ostatními družstvy. Při jedné skupině a systému „každý s každým“ vypočítáme počet utkání podle vzorce:

$$x = \frac{n \cdot (n-1)}{2}$$

Obrázek č. 2: Vzorec k určení počtu utkání

x = počet utkání, n = počet družstev

(Soutěžní řád [online],2001)

Tabulka č. 5: Rozpis turnajových utkání pro 6 družstev

Pořadí utkání	6 družstev
1.	1 – 6
2.	2 – 5
3.	3 – 4
4.	1 - 5
5.	3 - 6
6.	2 - 4
7.	1 - 3
8.	2 - 6
9.	4 - 3
10.	1 - 2
11.	5 - 6
12.	2 - 3
13.	1 - 4
14.	3 - 5
15.	4 – 6

2.6 Organizace turnajů

V této kapitole si popíšeme postup při organizaci turnajů. Nejdůležitější je dohodnout průběh turnaje a zapsat jmenovité rozdělení úkolů, materiální zabezpečení a časový harmonogram. Pro představu přikládáme všechny zmíněné formuláře v přílohách, viz příloha č. 1, č. 2 a č. 3.

Organizace turnaje zahrnuje následující kroky:

1. Volba hracího systému: volíme podle počtu družstev, časovým možностям a počtu hřišť. Detaily k hracím systémům jsou uvedeny v kapitole č. 2.5.2 Hrací systémy.

2. Rozpis utkání: každý kapitán týmu si vylosuje (popřípadě vy přidělíte) číslo a rozepíšete jednotlivé turnaje do rozpisu utkání (viz příloha č. 4).

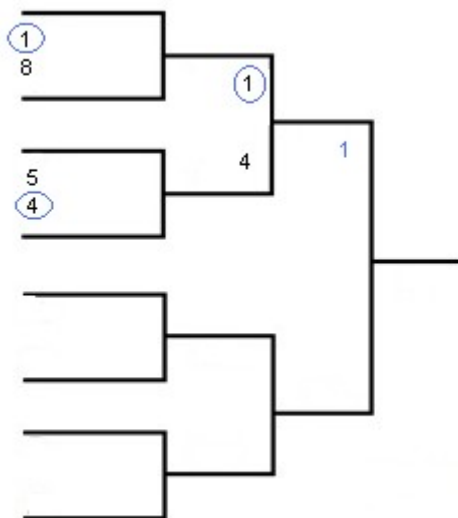
3. Tabulky výsledků: do připravené tabulky podle vybraného hracího systému vyplníme názvy týmů a vyvěsí se tak, aby k ní měli přístup všichni účastníci turnaje.

4. Klíč pro pořadí v tabulce: určíme klíč pro konečné pořadí. Prvním kritériem jsou vždy body, další pořadí určuje pořadatel.

(Metodický portál: Digitální učební materiály [online], 2009).

2.6.1 Postup zapisování do tabulek

Postup zapisování při vyřazovací systém spočívá v tom, že se každý tým zapíše k číslu, podle toho, které si předem vylosoval, nebo mu bylo přiděleno. Například první utkání sehrají mezi sebou týmy s předem vylosovanými čísly 1 a 8, z nichž vzejde vítěz tým č. 1. Jak znázorňuje obrázek č. 2, v dalších utkáních pokračují vždy jen vítězné týmy. Do finále postupují dva týmy, které za celý turnaj neutržily porážku. Z nich vzejde vítěz turnaje.

Obrázek č. 3: Rozpis turnajových utkání pro 8 družstev

U skupinového systému je to trochu komplikovanější. Názvy týmů se zapisují do dvou míst – v levém sloupci a horním řádku tak, aby bylo stejné jméno na stejných číselných pozicích (viz tabulka č. 6: Tabulka výsledků).

Tabulka č. 6: Tabulka výsledků

Skupina	1	2	3	4	5	6	Body	Skóre	Pořadí
1						1:2			
2									
3									
4									
5									
6	2:1								

Dále pokračujeme podle doporučeného pořadí zápasů (viz. rozpis turnajových utkání). První utkání tedy sehrají týmy 1 a 6. Po skončení utkání se skóre zapisuje do dvou míst a to vždy z pohledu týmu v levém sloupci. V tabulce je zapsán příklad výhry týmu 6 nad týmem 1.

Do kolonky body se každému týmu zapíše součet bodů, které získal v jednotlivých utkáních (výhra 2body, remíza 1bod, prohra 0bodů). Do kolonky skóre se zapisuje celkový počet daných a obdržených gólů. Při shodě bodů následuje rozdíl střelených a obdržených gólů, nebo pořadí určí větší počet střelených branek. Celkové pořadí určí největší počet získaných bodů. Čím více získaných bodů tým má, tím je lepší v pořadí (Český kuličkový svaz[online], 2010).

3. Cíl, hypotézy a úkoly práce

3.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je ověřit, jak mohou různé organizace turnajů v rámci výuky házené ovlivnit efektivitu výuky, respektive jaký typ turnaje je pro žákyně efektivnější a který typ turnaje by preferovaly. Dalším cílem je zjistit, zdali by žákyně měly zájem o každoroční pořádání jednoho z turnajů. Naším úkolem tedy bude uspořádání dvou rozdílných turnajů, tj. turnaje vyřazovacího a skupinového. Pomocí dotazníkové metody získáme informace, které následně vyhodnotíme a použijeme pro stanovení závěrů této diplomové práce.

3.2 Hypotéza č. 1

Předpokládáme, že po vyhodnocení dotazníků bude zřejmé, že turnaj organizovaný skupinovou metodou, bude pro žákyně zajímavější (efektivnější) oproti turnaji organizovaný vyřazovací metodou.

3.3 Hypotéza č. 2

Žákyně budou mít zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje.

3.4 Úkoly práce

1. Provést literární rešerši pramenů zabývajících se organizací utkání, turnaje a také pramenů prezentujících postupy při hodnocení efektivitu výuky
2. Připravit a realizovat různé typy organizace utkání a turnaje ve výuce házené na vybrané ZŠ
3. Provést evaluaci jednotlivých typů
4. Formulovat obecnější doporučení pro následující vyučovací cykly

4. Metodika a realizace výzkumu

Výzkumná část diplomové práce bude věnována zodpovězení otázky: „Jaká forma výuky házené, resp. Jaký typ turnaje je pro žákyně nejzajímavější, nejučelnější a který by preferovaly?“. Jelikož již dva roky učím tělesnou výchovu na druhém stupni Základní školy v Postoloprtech, výzkum budu soustředit právě na žákyně této školy.

4.1 Charakteristika vybraných souborů

Pro nácvikové hodiny a uspořádání turnajů jsem si vybrala žákyně II. stupně ZŠ Postoloprty, čili studentky 6. – 9. třídy. Jejich věkové rozmezí se pohybuje mezi (11) 12 – 15 rokem.

Jednotlivé turnaje nebyly uspořádané během jednoho školního roku, všechny zúčastněné žákyně tedy přešly během mezidobí do vyššího ročníku (resp. žákyně 9. ročníku ukončily studium na ZŠ a do 6. ročníků nastoupily nové žákyně). Tento fakt však nemá vliv na vyhodnocení výsledků, jelikož jej beru během celého výzkumu na vědomí a porovnávám vždy stejné věkové skupiny.

Dotazník vyplňovaly žákyně anonymně za přítomnosti pedagogického pracovníka. Studentky měly dostatek času pro jeho vyplnění. Všechny vyplněné dotazníky byly vkládány do jedné společné obálky, která byla poté uzavřena, a nikdo do ní neměl přístup.

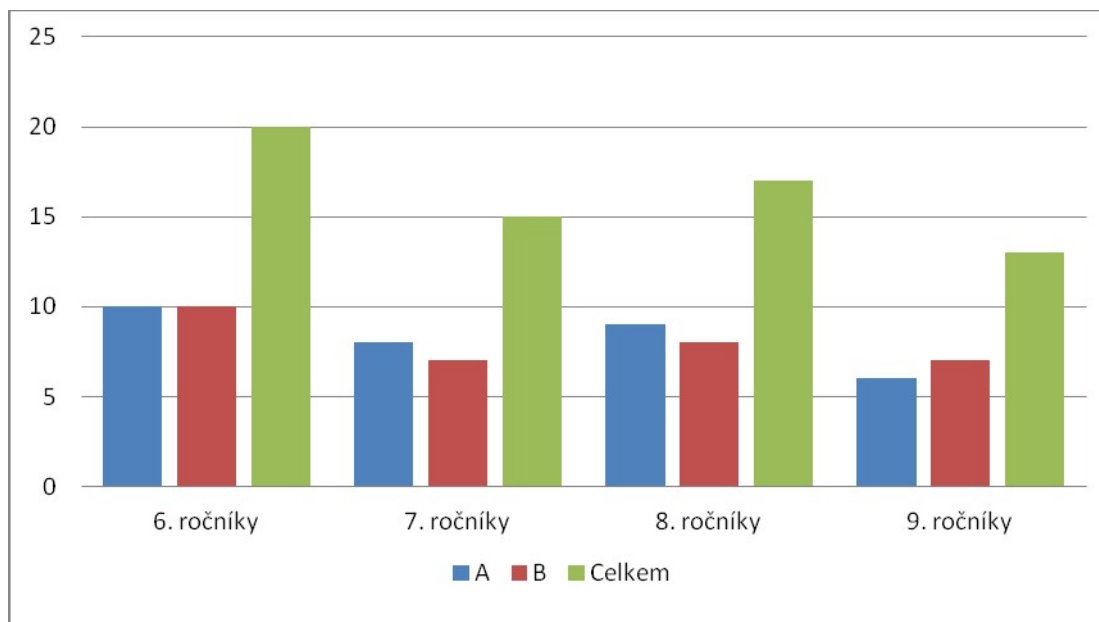
V tabulce č. 7 vidíme počet dotazovaných respondentů v turnaji vyřazovacím (jednodrážkovým).

Tabulka č. 7: Počet dotazovaných v turnaji vyřazovacím

	A.	B.	Celkem
6. ročníky	10	10	20
7. ročníky	8	7	15
8. ročníky	9	8	17
9. ročníky	6	7	13

Celkem se turnaje vyřazovacího zúčastnilo 65 žákyň a stejný počet žákyň vyplňovalo dotazníky.

Na grafu č. 3 můžeme vidět zastoupení ročníků ve zkoumané skupině během turnaje vyřazovacího.

Graf č. 3: Zastoupení ročníků v turnaji vyřazovacím

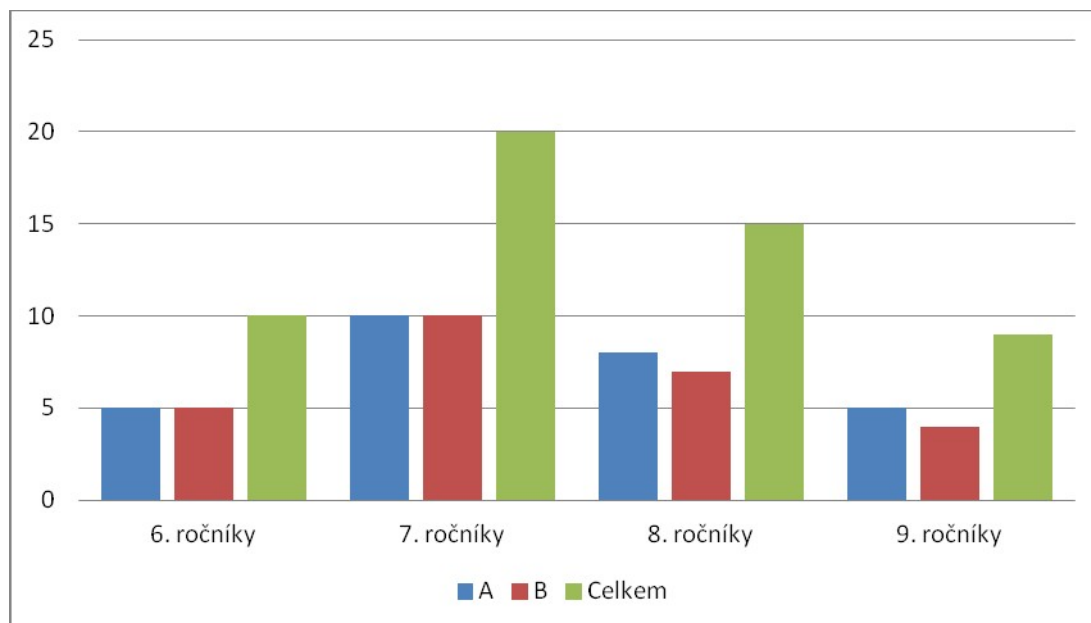
V tabulce č. 8 vidíme počet dotazovaných respondentů v turnaji skupinovém.

Tabulka č. 8: Počet dotazovaných v turnaji skupinovém

	A.	B.	Celkem
6. ročníky	5	5	10
7. ročníky	10	10	20
8. ročníky	8	7	15
9. ročníky	5	4	9

Celkem se turnaje skupinového zúčastnilo 54 žákyň a stejný počet žákyň vyplňovalo dotazníky.

Na grafu č. 4 můžeme vidět zastoupení ročníků ve zkoumané skupině během turnaje skupinového.

Graf č. 4: Zastoupení ročníků v turnaji skupinovém

4.2 Použité metody

Pro náš výzkum jsme použili dotazník vytvořený za pomoci speciálního pedagoga a školního metodika prevence při ŠPP (školní poradenské pracoviště) ZŠ Postoloprty. V dotazníku je položeno celkem 5 otázek. První otázka se týká samotného turnaje a jeho působení na žákyně. Druhá otázka se týká také turnaje, ale ptáme se, zda by žákyně měly zájem o každoroční pořádání jednoho z turnajů. Třetí a čtvrtá otázka se vztahuje ke hře (mini)házená a jejímu zařazení do hodin Tv. Poslední, pátá otázka, se týká předmětu tělesná výchova, kde se ptáme, zdali se žákyním líbí „tělocvik“ na škole. Třetí, čtvrtá a pátá otázka jsou doplňkové, jejich výsledky zde nezveřejňujeme.

Dotazník v celém znění se nachází v příloze č. 5.

Dotazníky byly vždy vyplněny maximálně týden po odehrání obou turnajů a žákyně tak měly jeho organizaci ještě v plné paměti. Otázky byly položeny tak, aby žákyně mohly zakroužkovat pouze jednu hodící se odpověď.

Celý dotazník je samozřejmě anonymní, studentky vyplňovaly pouze ročník. Všechny výsledky byly zpracovány v programu Microsoft Word 2007. Výsledky budou poté převedeny do grafů a tabulek v programu Microsoft Excel 2007 a tyto grafy a tabulky budou poté využity pro statistické vyhodnocení zadaných hypotéz.

4.2.1 Dotazník jako metoda zkoumání

Dotazník je v podstatě způsob psaného řízeného rozhovoru. Hlavním rozdílem oproti rozhovoru je, že na psané dotazy se dostává psaných odpovědí. Dotazník se také obecně považuje za méně časově náročný než rozhovor. Při sestavování dotazníků je potřeba promyslet hlavní cíl dotazníkového průzkumu a stylisticky správně připravit konkrétní otázky. Otázky bývají zpravidla anonymní. Anonymitou je možné zvýšit upřímnost odpovědí, které dotazovaný poskytne. Při sestavování dotazníku je nutno dbát na to, aby byl srozumitelný a neobsahoval sugestivní otázky. Dotazník bývá řazen do tzv. metod subjektivních. Dotazovaný se může snažit o společensky lepší nebo naopak horší dojem a dotazník s tímto cílem vyplňovat.

Výsledky získané dotazníkem můžeme zpracovávat kvantitativně nebo statistickými metodami. Důležité však je také kvalitativní hodnocení výsledků. Dotazník, podobně jako jiné vyšetřovací metody, je nutno kombinovat s ostatními metodami, aby naše závěry podaly co

nejexaktnější závěry. Může se stát, že některá data uvedená v dotazníku je nutné si ověřit nebo doplnit rozhovorem. (Psychologie v teorii a praxi [online], 2010).

Dotazník umožňuje zkoumat i velký počet osob současně, takže v krátké době je možno získat velké množství výpovědí. Dotazníkem se zjišťují, jak fakta tvrdá (např. nacionálie, pohlaví, věk, povolání), tak fakta měkká (např. názory, zkušenosti, zájmy, postoje, hodnotový systém, prožitky, představy, přání, potřeby).

Otázky v dotazníku mohou být uzavřené, otevřené nebo škálové. Uzavřené otázky nabízejí tázanému volbu mezi dvěma či více možnými odpověďmi, kdežto otázky otevřené dávají odpovědím tázaného širší vztahový rámec. Škálové otázky jsou slouží k záznamu jednotlivých vlastností posuzované osoby nebo posuzovaného předmětu posuzovatelem a tím zajišťují určitou objektivnost a zároveň umožňují kvantitativní zachycení jevu.

Na dotazníky jsou zpravidla kladeny základní požadavky jako objektivnost, standardnost, spolehlivost, validita, kvantitativní i kvalitativní interpretovatelnost, úspornost a v neposlední řadě přiměřená míra návratnosti. Objektivnost metody či techniky je dána stupněm její nezávislosti na osobě uživatele. Přispívá k jednoznačnosti výsledků, protože omezuje nebezpečí, že by badatel bezděčně zkreslil fakta, aby získal žádoucí výsledky.

Standardností se rozumí požadavek, aby byla identická metoda používána u různých osob za podmínek pro všechny osoby stejných. Normy chápeme jako typické reakce příslušného vzorku populace podle věku a pohlaví. Spolehlivostí (reliabilitou) metody rozumíme, nakolik registruje konzistentně, stabilně. Spolehlivost tedy znamená např. stálost výsledku v čase. Validita metody říká, nakolik měří dotazník to, co měřit má. Je dána stupněm nezávislosti měření na systematických i náhodných chybách, závisí tedy kromě jiného na objektivnosti a spolehlivosti metody. Kvalitativně lze analyzovat každou poznávací metodu. Možností kvantifikace rozumíme, že registrační technika dovoluje citlivé rozlišování různých stupňů sledované vlastnosti, nejen pouhou klasifikaci na přítomnost nebo nepřítomnost jevu. (Psychologie v teorii a praxi [online], 2010).

Úspornost, ekonomičnost zkoušky znamená, že metoda má být pokud možno časově nenáročná na administraci a na vyhodnocování. Pokud jde o obtížnost položek, měl by dotazník jako celek mít přiměřenou obtížnost vzhledem ke skupině, ve které bude použit.

Akceptovatelnou a obecně doporučovanou míra návratnosti dotazníků ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 11: Míra návratnosti dotazníků

Velikost vyučované skupiny studentů	Minimální akceptovatelná návratnost v %	Doporučovaná návratnost v %
5 - 20 osob	nejméně 80 %	více než 80 %
21 - 30 osob	nejméně 75 %	více než 75 %
31 - 50 osob	nejméně 66 %	75 % a více
51 - 100 osob	nejméně 60 %	75 % a více
100 a více osob	nejméně 50 %	75 % a více

(prof. Jiřího Mareš z UK Hradec Králové, zveřejněno:

<http://rudolfkohoutek.blog.cz/1002/dotaznik-jako-pruzkumna-metoda>)

4.3 Sběr dat

Časový rozpis:

Informační příprava, připravení a vytvoření dotazníku.....červen 2011
 Provedení výzkumu 1. fázečerven 2011
 Provedení výzkumu 2. fázeříjen 2011
 Zpracování výsledků.....říjen 2011
 Konečné úpravy diplomové práce.....listopad 2011
 Odevzdání diplomové práceprosinec 2011

4.4 Analýza dat

Pro statistické zpracování dat jsme použili kontingenční test nezávislosti.

HPSB 2004-09-15 HTML 02
© MICHAL FRIŠL, 2004

Pro testování hypotézy o nezávislosti složek X, Y náhodného vektoru s diskrétním rozdělením, kde složky nabývají hodnot x_1, \dots, x_r a y_1, \dots, y_s , $r, s \geq 2$,

$H_0: X, Y$ nezávislé proti $H_1: X, Y$ závislé,

se používá χ^2 -test dobré shody při neznámých parametrech vycházející z pozorovaných četností n_{ij} , $i = 1, \dots, r, j = 1, \dots, s$, dvojic hodnot (x_i, y_j) v náhodném výběru rozsahu n z rozdělení (X, Y) . (Tyto četnosti zapisujeme do tzv. **kontingenční tabulky**.) Test

	y_1	\dots	y_s	\sum
x_1	n_{11}	\dots	n_{1s}	$n_{1.}$
\vdots	\vdots		\vdots	\vdots
x_r	n_{r1}	\dots	n_{rs}	$n_{r.}$
\sum	$n_{.1}$	\dots	$n_{.s}$	n

Kontingenční tabulka

pracuje se statistikou

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - o_{ij})^2}{o_{ij}} = n \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{n_{ij}^2}{n_{i.} n_{.j}} - n,$$

kde $o_{ij} = n_{i.} n_{.j} / n$, přičemž

$$n_{i.} = \sum_{j=1}^s n_{ij}, \quad n_{.j} = \sum_{i=1}^r n_{ij}.$$

jsou řádkové a sloupcové součty v tabulce.

Za předpokladu, že $o_{ij} > 5$ pro všechna i, j , zamítáme hypotézu H_0 přibližně na **hladině významnosti** α , když

$$\chi^2 > \chi_{1-\alpha}^2((r-1)(s-1)),$$

$\chi_p^2(n)$ je označení pro p -kvantil rozdělení χ_n^2 .

Jsou-li některá $o_{ij} < 5$, je možné nejdříve sloučit příslušné řádky nebo sloupce se sousedními, počet řádků i sloupců se však nesmí zredukovat na jeden.

Za H_0 představují o_{ij} odhady očekávaných četností dvojic (x_i, y_j) a statistika χ^2 má asymptoticky (pro $n \rightarrow \infty$) rozdělení $\chi_{(r-1)(s-1)}^2$.

Viz též: Test nezávislosti v normálním rozdělení

mf 2004-09-01 ◀ Předchozí | Další ▶

Obrázek č. 4: Kontingenční test (Západočeská univerzita [online], 2011)

5. Výsledky práce

5.1 Organizace turnajů

5.1.1 Turnaj vyřazovací

Turnaj vyřazovací proběhl dne 7.6.2011 v tělocvičně při ZŠ Draguš Postoloprty ve 2 dvouhodinových vyučovacích jednotkách. Celkem se ho zúčastnilo 8 týmů (6.A., 6.B., 7.A., 7.B., 8.A., 8.B., 9.A., 9.B.) čili 65 žáků. Turnaj se odehrál dle pravidel miniházené zmíněných v teoretické části. Hrací doba byla stanovena na 2 x10 minut s 2 minutovou přestávkou a minutovým prostojem mezi utkáním. Časový harmonogram a rozpis turnaje byl vyvěšen na viditelném místě a všichni účastníci k němu měli přístup. V tabulce č. 9 můžeme vidět časový harmonogram pro turnaj vyřazovací.

Tabulka č. 9: Časový harmonogram

	čas (od... do...)	poznámka
Příprava sportoviště	9:35 – 10:00	
Nástup, zahájení turnaje	10:00 – 10:15	
Turnaj Počet utkání x délka jednoho utkání vč. přestávky + prostoje mezi utkáními	7 x 22+6 minut Celkem 160 minut	
Spočítání výsledků, úklid sportoviště	13:00 – 13:15	
Nástup, vyhlášení výsledků	13:15 – 13:25	

5.1.2 Turnaj skupinový

Turnaj skupinový proběhl dne 25.10.2011 v tělocvičně při ZŠ Draguš Postoloprty ve 3 dvouhodinových vyučovacích jednotkách. Celkem se ho zúčastnilo 6 týmů (6.A+B., 7.A., 7.B., 8.A., 8.B., 9.A+B.) čili 54 žákyň, vlivem malého počtu žákyň v šestých a devátých ročnících došlo k jejich spojení. Turnaj se odehrál dle pravidel miniházené zmíněných v teoretické části. Hrací doba byla stanovena na 2 x 8 minut s 2 minutovou přestávkou a minutovým prostoje mezi utkáním. Časový harmonogram a rozpis turnaje byl vyvěšen na viditelném místě a všichni účastníci k němu měli přístup. V tabulce č. 10 můžeme vidět časový harmonogram pro turnaj skupinový.

Tabulka č. 10: Časový harmonogram

	čas (od... do...)	poznámka
Příprava sportoviště	7:35 – 8:00	
Nástup, zahájení turnaje	8:00 – 8:15	
Turnaj Počet utkání x délka jednoho utkání vč. přestávky + prostoje mezi utkáními	15 x 18+14 minut Celkem 284 minut	
Spočítání výsledků, úklid sportoviště	13:00 – 13:15	
Nástup, vyhlášení výsledků	13:15 – 13:25	

5.2 Výsledky hypotéz

V kapitolách 5.2.1 a 5.2.2 se dozvíme výsledky jednotlivých hypotéz.

5.2.1 Výsledky hypotézy 1

Hypotéza 1:

Předpokládáme, že po vyhodnocení dotazníků bude zřejmé, že turnaj organizovaný skupinovou metodou, bude pro žákyně zajímavější (efektivnější) oproti turnaji organizovaný vyřazovací metodou.

Pro vyhodnocení hypotézy 1 jsme použili otázku č. 1.

Otázka č. 1. zní:

Byl pro tebe turnaj zajímavý (účinný, efektivní), pomohl ti zlepšit tvoji výkonnost ve hře?

Ano	Ne
-----	----

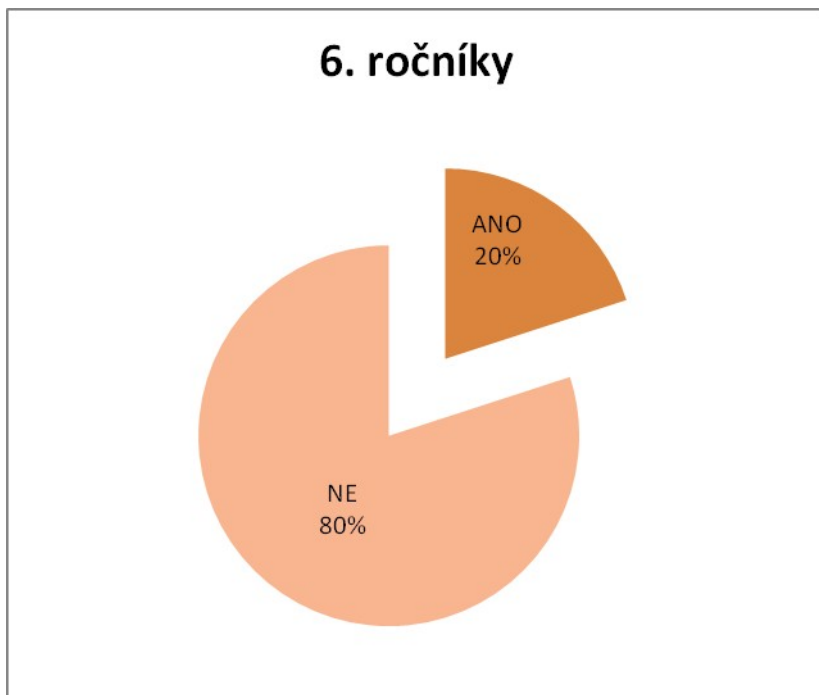
Vyřazovací turnaj:

V tabulce č. 12 můžeme vidět, pro kolik žákyní byl turnaj zajímavý (účinný, efektivní) a pomohl jim zlepšit jejich výkonnost ve hře.

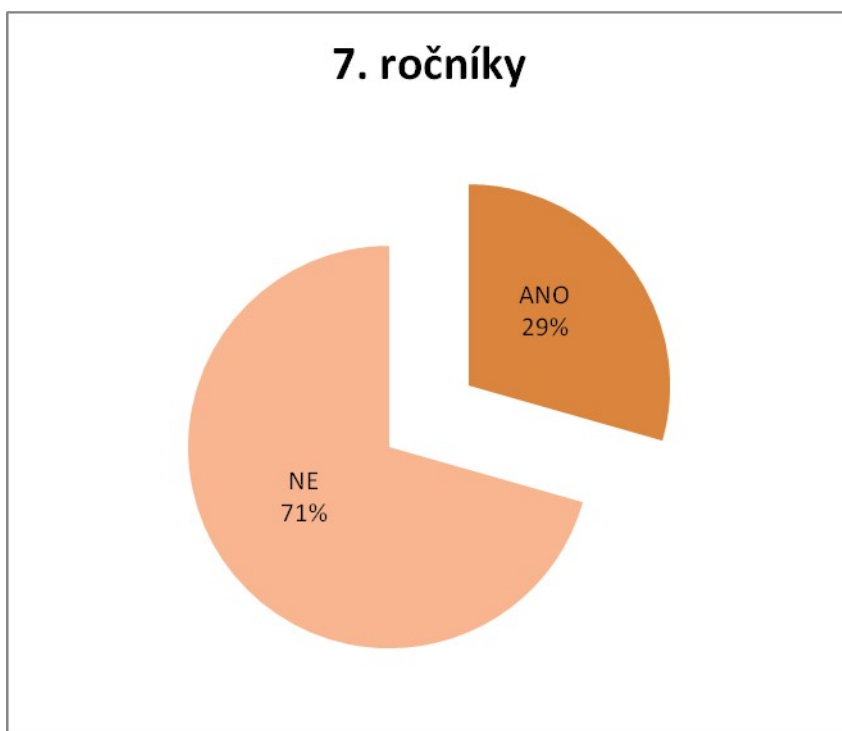
Tabulka č. 12: Efektivnost turnaje

Ročník	Ano	Ne
6.	4	16
7.	3	12
8.	9	8
9.	4	9

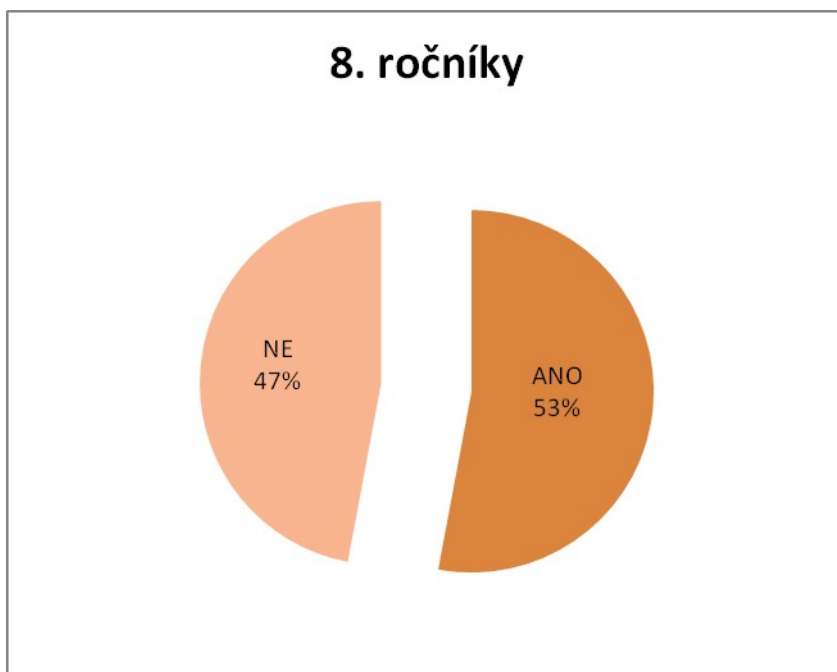
Na grafech č. 5, 6, 7 a 8 jsou poté odpovědi respondentek rozděleny podle ročníku, který navštěvují.

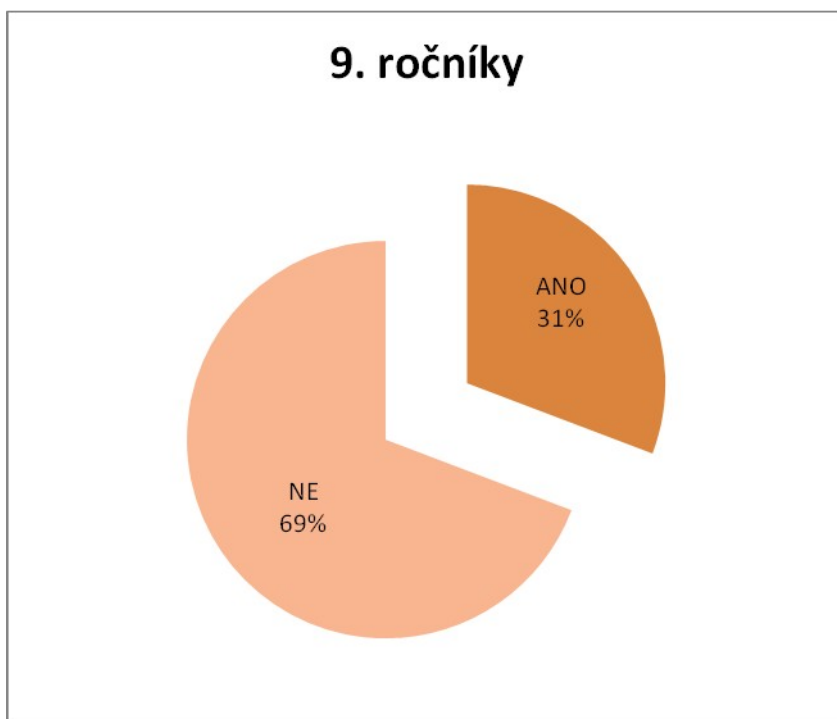
Graf č. 5: Odpovědi v 6. ročnících

Graf č. 6: Odpovědi v 7. ročnících

Graf č. 7: Odpovědi v 8. ročnících

Graf č. 8: Odpovědi v 9. ročnících

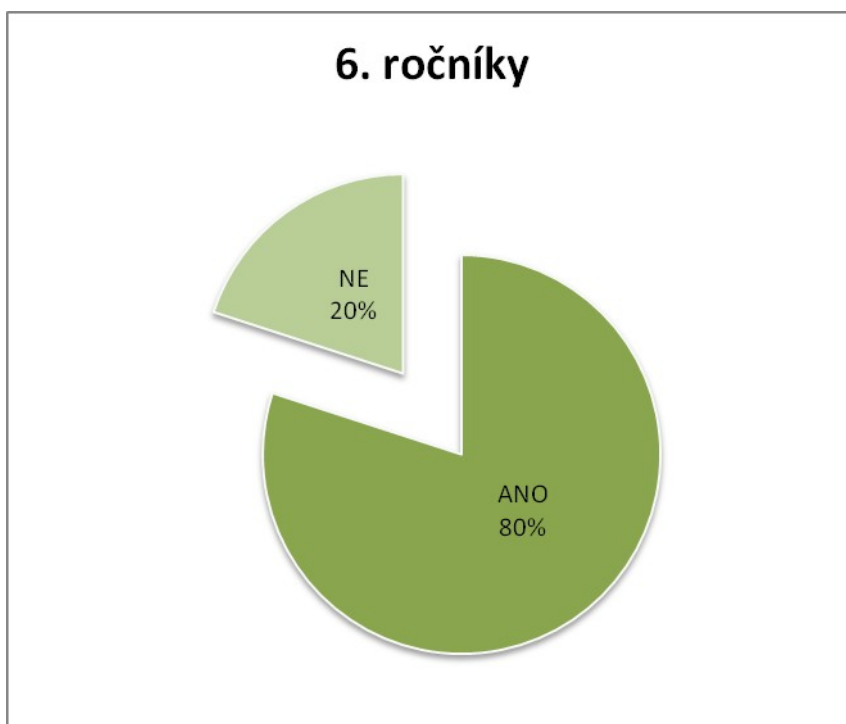
Skupinový turnaj:

V tabulce č. 13 můžeme vidět, pro kolik zákyň byl turnaj zajímavý (účinný, efektivní) a pomohl jim zlepšit jejich výkonnost ve hře.

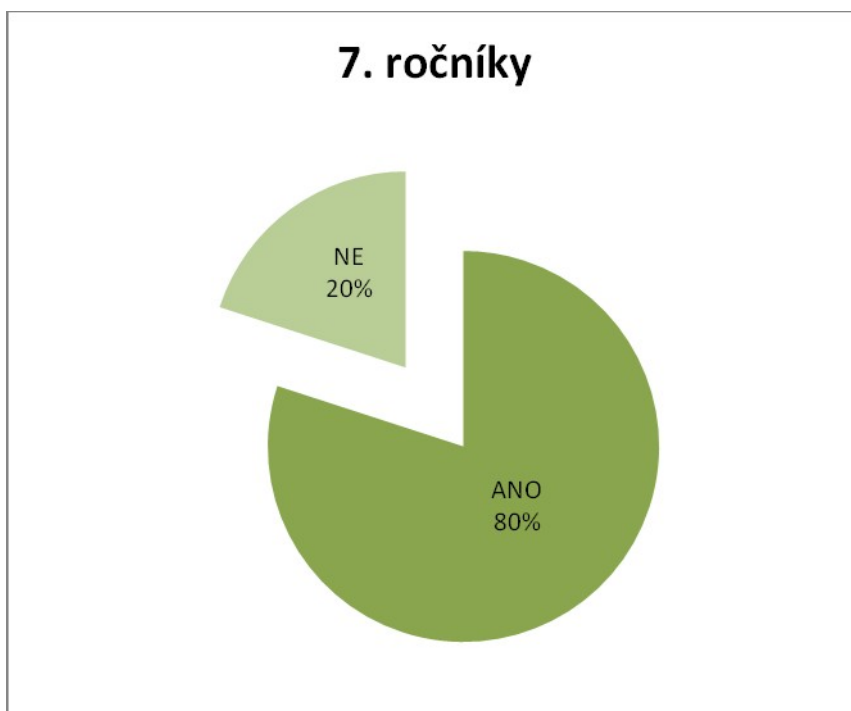
Tabulka č. 13: Efektivnost turnaje

Ročník	Ano	Ne
6.	8	2
7.	16	4
8.	11	4
9.	7	2

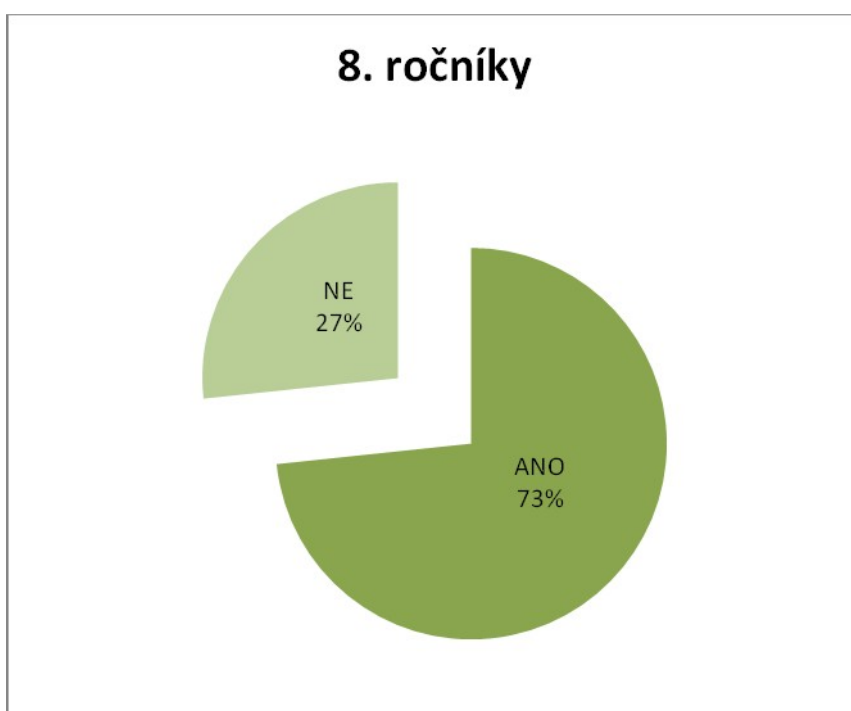
Na grafech č. 9, 10, 11 a 12 jsou poté odpovědi respondentek rozděleny podle ročníku, který navštěvují.

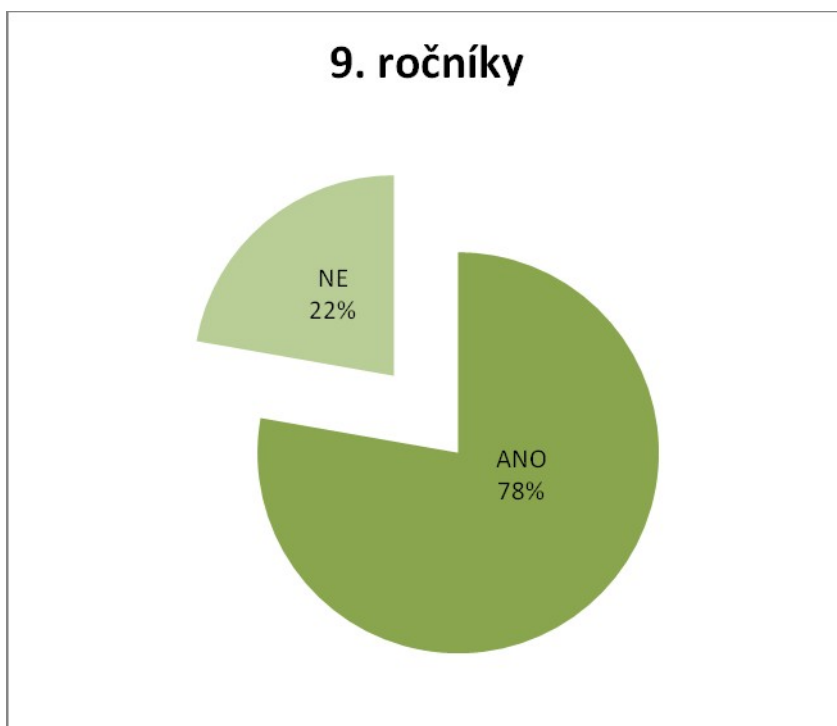
Graf č. 9: Odpovědi v 6. ročnících

Graf č. 10: Odpovědi v 7. ročnících

Graf č. 11: Odpovědi v 8. ročnících

Graf č. 12: Odpovědi v 9. ročnících

Srovnání obou turnajů:

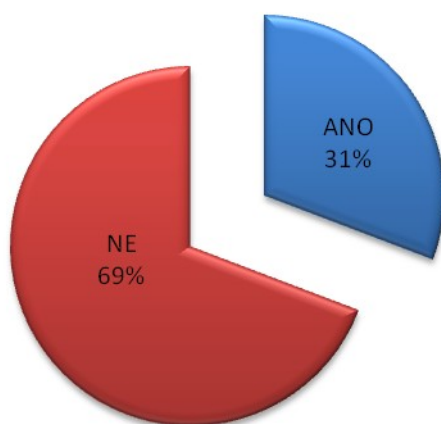
V tabulce č. 14 si můžeme všimnout srovnání obou turnajů a názorů na ně od všech respondentek.

Tabulka č. 14: Srovnání odpovědí

Celkem	Ano	Ne
Vyřazovací turnaj	25	40
Skupinový turnaj	42	12

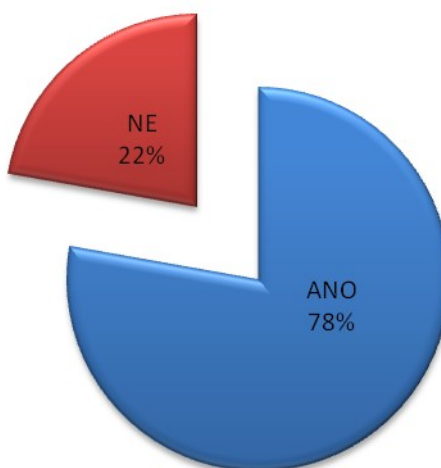
Na grafech č. 13 a 14 jsou celkové součty odpovědí jednotlivých turnajů. Na grafu č. 13 je vidět, že pro 31 % dotazovaných byl vyřazovací turnaj zajímavý (efektivní) a pro větší část, čili 69% byl vyřazovací turnaj nezajímavý (neefektivní). Oproti tomu na grafu č. 14, kde se otázka týkala skupinového turnaje, je vidět, že pro 78% byl turnaj zajímavý (efektivní) a pro menší část, čili 22% byl nezajímavý (neefektivní).

Vyřazovací turnaj

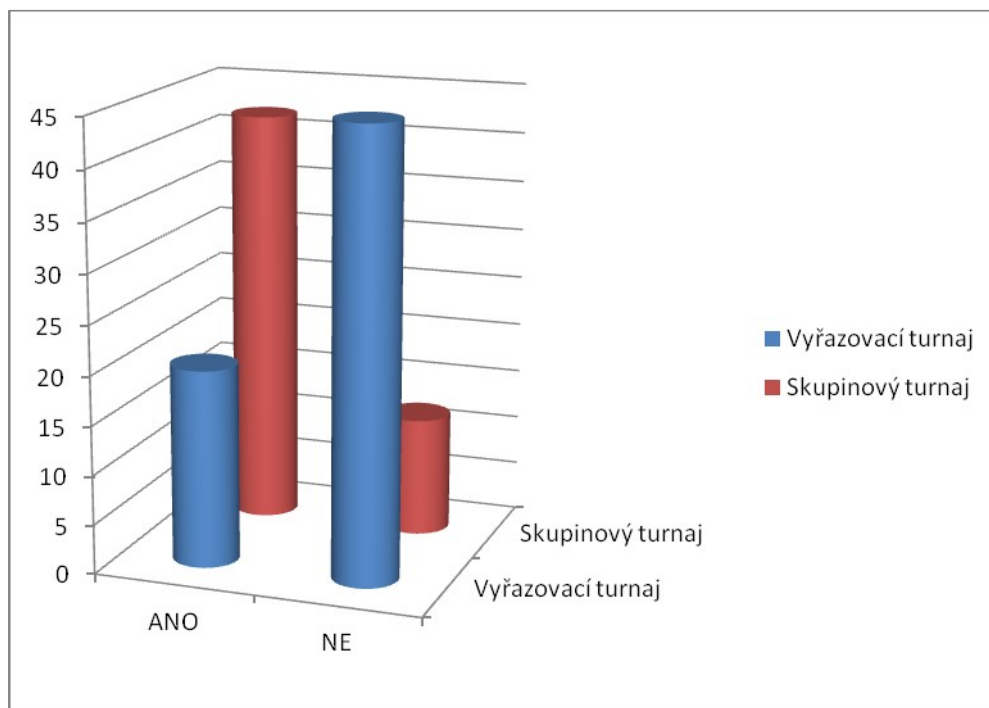

Graf č. 13: Srovnání vyřazovacího turnaje

Skupinový turnaj

Graf č. 14: Srovnání skupinového turnaje

Graf č. 15: Srovnání odpovědí pro oba turnaje

Statistické měření výsledků:

Pro první hypotézu jsme použili kontingenční test nezávislosti (viz kapitola 4.5 Analýza dat).

Tabulka č. 15: Kontingenční tabulka

Celkem	Vyřazovací turnaj	Skupinový turnaj	
Ano	25	42	67
Ne	40	12	52
	65	54	119

Zkoušíme, jestli jsou hodnoty ve sloupcích tabulky na sobě závislé.

Výsledky:

chi kvadrát	18,53
alfa-hladina významnosti	0,05
kvantil rozdělení	3,84

Protože $18,53 > 3,84$, zamítáme na hladině významnosti 5 % hypotézu o závislosti sloupců kontingenční tabulky. Existuje statisticky významný rozdíl v odpovědích na otázku. Žákyně se více souhlasně vyjadřují k druhému turnaji. Můžeme tedy říci, že turnaj organizovaný skupinovou metodou je pro žákyně zajímavější (efektivnější).

Hypotéza 1:

Předpokládáme, že po vyhodnocení dotazníků bude zřejmé, že turnaj organizovaný skupinovou metodou, bude pro žákyně zajímavější (efektivnější) oproti turnaji organizovaný vyřazovací metodou.

Dle statistiky nám vyšlo, že hypotéza 1 je pravdivá, protože hodnoty v tabulce jsou rozdílné. Dále při srovnání obou turnajů, je hned při prvním pohledu z grafu č. 15 jasné, že pro žákyně byl skupinový turnaj zajímavější (efektivnější).

5.2.2 Výsledky hypotézy 2

Hypotéza 2:

Žákyně budou mít větší zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje.

Pro vyhodnocení hypotézy 2 jsme použili otázku č. 2.

Otázka č. 2 zní:

Měla bys zájem o každoroční pořádání turnaje v (mini)házené?

Ano	Ne
-----	----

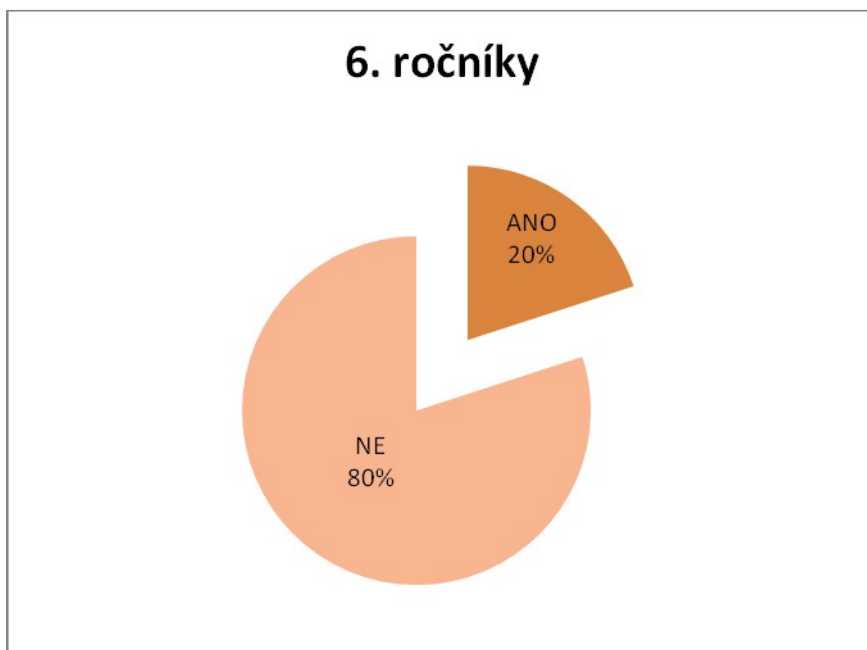
Vyřazovací turnaj:

V tabulce č. 16 můžeme vidět, kolik zákyň by mělo zájem o každoroční pořádání vyřazovacího turnaje.

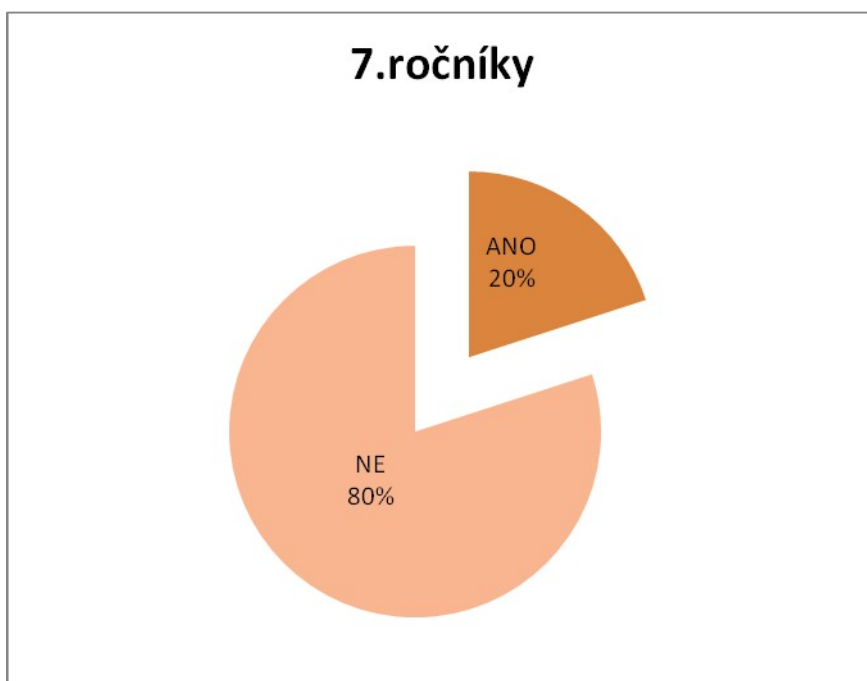
Tabulka č. 16: Pořádání turnaje

Ročník	Ano	Ne
6.	4	16
7.	3	12
8.	5	12
9.	3	10

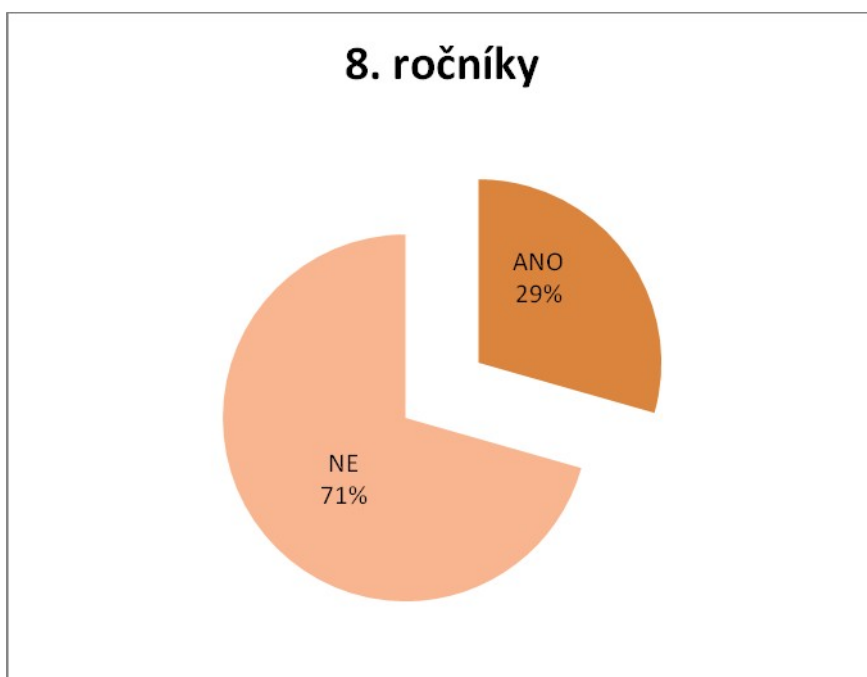
Na grafech č. 16, 17, 18 a 19 jsou poté odpovědi respondentek rozděleny podle ročníku, který navštěvují.

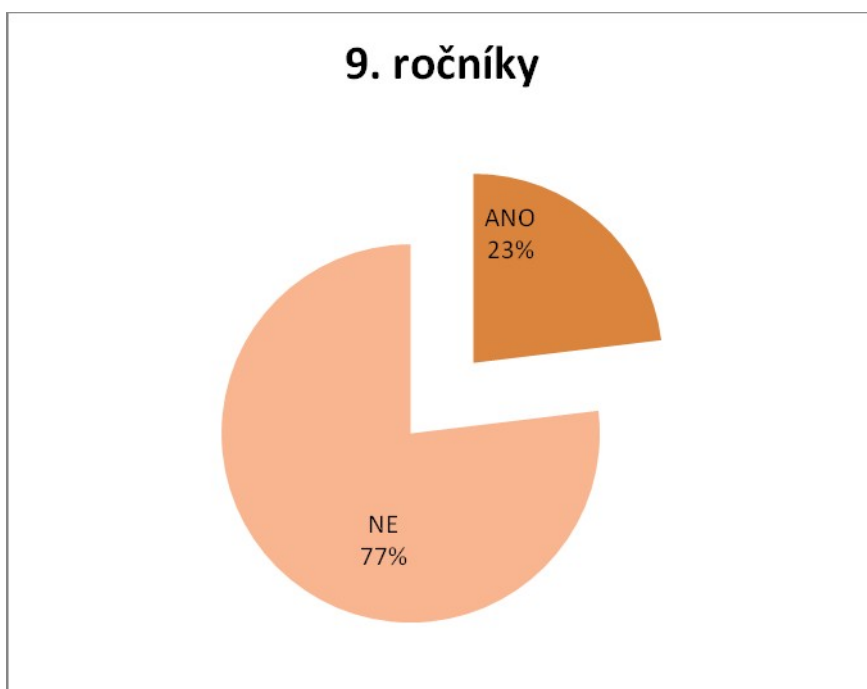
Graf č. 16: Odpovědi v 6. ročnících

Graf č. 17: Odpovědi v 7. ročnících

Graf č. 18: Odpovědi v 8. ročnících

Graf č. 19: Odpovědi v 9. ročnících

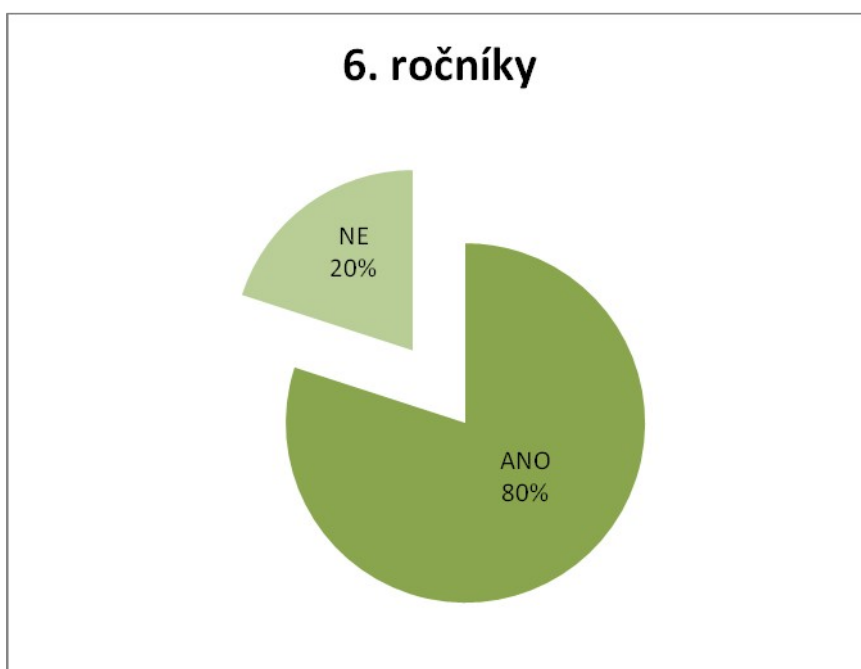
Skupinový turnaj:

V tabulce č. 17 můžeme vidět, kolik zákyň by mělo zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje.

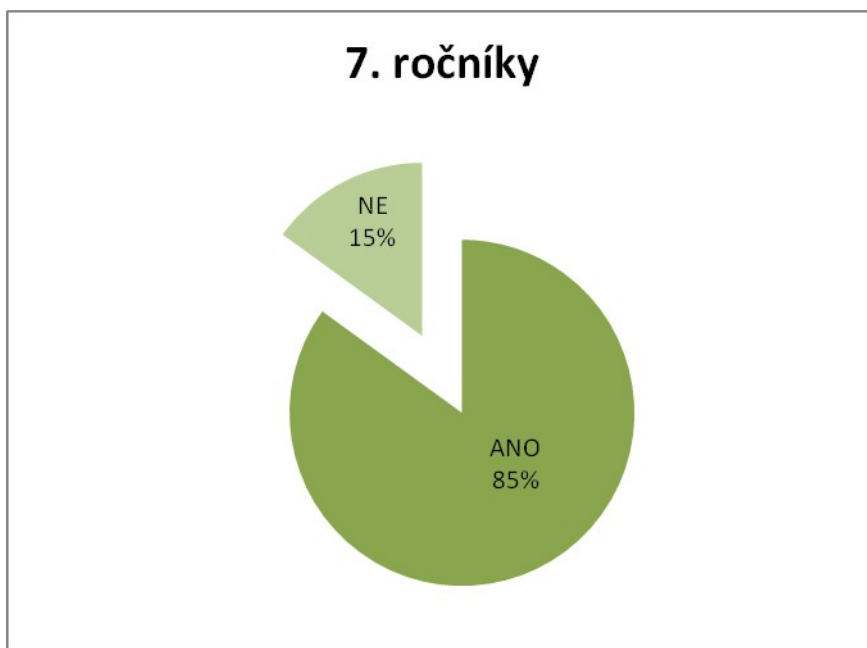
Tabulka č. 17: Pořádání turnaje

Ročník	Ano	Ne
6.	8	2
7.	17	3
8.	11	4
9.	8	1

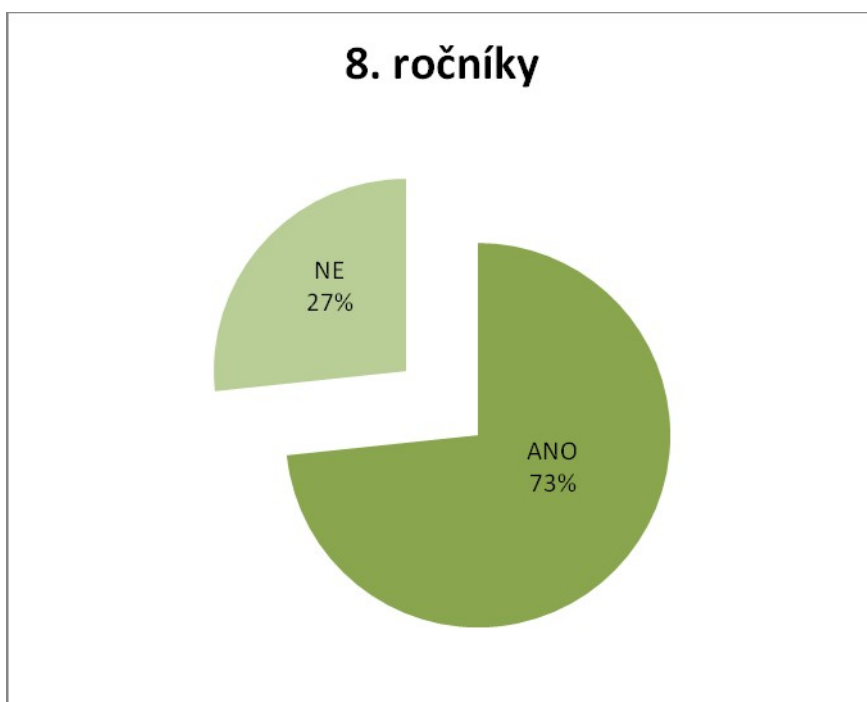
Na grafech č. 20, 21, 22 a 23 jsou poté odpovědi respondentek rozděleny podle ročníku, který navštěvují.

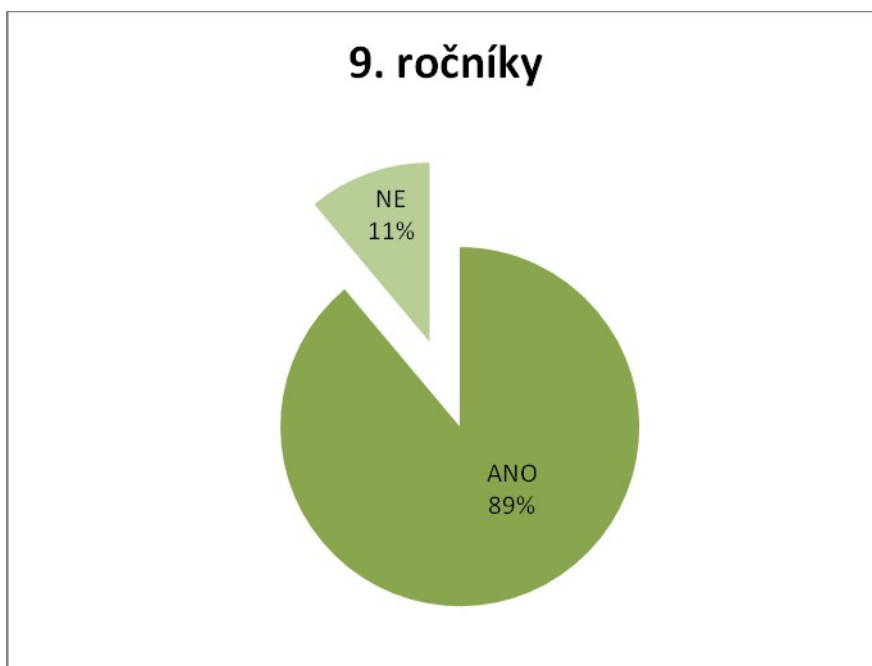
Graf č. 20: Odpovědi v 6. ročnících

Graf č. 21: Odpovědi v 7. ročnících

Graf č. 22: Odpovědi v 8. ročnících

Graf č. 23: Odpovědi v 9. ročnících

Srovnání odpovědí pro oba turnaje:

V tabulce č. 18 si můžeme všimnout srovnání odpovědí žákyň pro oba turnaje.

Tabulka č. 18: Srovnání odpovědí

Celkem	Ano	Ne
Vyřazovací turnaj	20	45
Skupinový turnaj	44	10

Na grafech č. 24 a 25 vidíme srovnání odpovědí jednotlivých turnajů. O každoroční pořádání turnaje vyřazovacího by mělo zájem 23 % a 77 % naopak. Kdež to v procentuálně vyjádřeném turnaji skupinovém se nám odpovědi obrátily a 81 % by mělo zájem o každoroční pořádání turnaje a pouhých 19 % odpovídalo „Ne“.

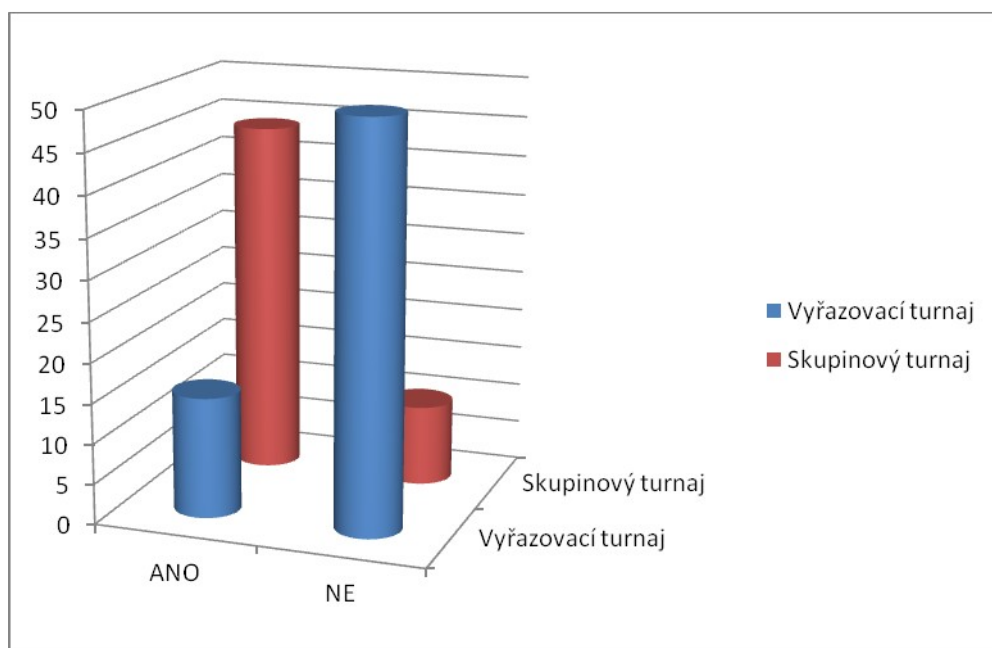

Graf č. 24: Srovnání odpovědí pro turnaj vyřazovací

Graf č. 25: Srovnání odpovědí pro turnaj skupinový

Z grafu č. 26 vyplývá, že žákyně by preferovaly každoroční pořádání skupinového turnaje oproti turnaji vyřazovacího.

Graf č. 26: Srovnání odpovědí pro oba turnaje

Statistické měření výsledků:

Pro druhou hypotézu jsme použili kontingenční test nezávislosti (viz kapitola 4.5 Analýza dat).

Tabulka č. 19: Kontingenční tabulka

Celkem	Vyřazovací turnaj	Skupinový turnaj	
Ano	15	44	59
Ne	50	10	60
	65	54	119

Zkoušíme, jestli jsou hodnoty ve sloupcích tabulky na sobě závislé.

Výsledky:

chi kvadrát	40,3
alfa-hladina významnosti	0,05
kvantil rozdělení	3,84

Protože $40,3 > 3,84$, zamítáme na hladině významnosti 5 % hypotézu o závislosti sloupců kontingenční tabulky. Nezávislost sloupců znamená, že rozdíl odpovědí mezi vyřazovacím a skupinovým turnajem je statisticky významný. Žákyně se opět více souhlasně vyjadřují ke skupinovému turnaji.

Hypotéza 2:

Žákyně budou mít zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje.

Dle statistiky nám vyšlo, že hypotéza 2 je také pravdivá, protože hodnoty v tabulce jsou rozdílné. Opět při srovnání obou turnajů, je hned při prvním pohledu z grafu č. 26 jasné, že žákyně, mají zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje.

6. Diskuse

Hlavním cílem této diplomové práce bylo ověřit, jak mohou různé druhy organizace turnajů v rámci výuky házené ovlivnit efektivitu výuky. Naším úkolem tedy bylo zorganizovat v rámci výuky tělesné výchovy dva typy turnajů v házené a následně porovnat a statisticky vyhodnotit odpovědi žákyň na dotazníky.

První, vyřazovací turnaj, proběhl dne 7. června 2011. Celkem se ho zúčastnilo 65 žákyň z 6. až 9. ročníku Základní školy v Postoloprtech. Druhý, skupinový turnaj, se konal 25. října 2011 a zúčastnilo se ho celkem 54 žákyň, taktéž z 6. až 9. třídy. Všechny zúčastněné žákyně po každém z turnajů odpovídaly na předem připravený dotazník.

Před vyhodnocením dotazníků jsme si zvolili 2 základní hypotézy. První hypotéza říká, že turnaj organizovaný skupinovou metodou je pro žákyně efektivnější než turnaj zorganizovaný vyřazovacím systémem. Druhá hypotéza se zabývala zájmem žákyň o každoroční pořádání turnaje v házené.

Obě vytyčené hypotézy byly výzkumem potvrzeny. V první hypotéze v procentuálním vyjádření nám vyšlo, že celých 78 % žákyň se vyjádřilo souhlasně k turnaji skupinovému a pouhých 31 % odpovídalo „Ano“ na otázku týkající se zajímavosti turnaje vyřazovacího. V druhé hypotéze jsme zjistili téměř podobné výsledky a to takové, že 81 % žákyň by mělo zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje a 23 % se vyjádřilo souhlasně k opakování turnaje vyřazovacího.

Domníváme se, že je zde hned několik důvodů, proč žákyně projevily větší zájem o turnaj organizovaný skupinovou metodou.

Hlavním důvodem větší účinnosti skupinového turnaje byl pravděpodobně jeho základní princip „každý s každým“. Faktem je, že při tomto turnaji žákyně hrají výrazně více utkání, než při vyřazovacím systému. Tím pádem mají možnost se během dění celého turnaje více ve hře zdokonalit. Musíme si uvědomit, že dívky nehrají házenou pravidelně, a proto může chvíli trvat, než se sehrají a jsou „vtaženy do hry“.

Dalším, dle našeho názoru neméně důležitým důvodem, je fakt, že hráčky nejsou při skupinovém turnaji pod tak velkým tlakem. Jelikož nedochází k vyřazení po pouze jedné porážce, můžou dívky hrát s větším klidem. Pravděpodobně tedy vyhrála chuť si zahrát a

možnost napravit svůj výkon v dalším utkání. Jednotlivci mohli tímto způsobem vylepšit svoji výkonnost ve hře a celkově zlepšit herní činnosti, což přispělo k větší radosti ze hry.

Tyto názory bylo možné vyčíst mimo jiné ze subjektivního pozorování hráček během turnaje a také bezprostředně poté.

Domníváme se, že hráčkám také více vyhovoval skupinový systém turnaje proto, že se každý team utkal se všemi ostatními. Dívky mimo dotazník často zmiňovaly, že je dle jejich názoru vyřazovací systém nespravedlivý. Nespravedlnost spatřovaly především v možnosti narazit na nejsilnější (nebo naopak nejslabší) team hned během prvního utkání a tím pádem být hned ze začátku turnaje vyřazeny.

Po vyhodnocení závěru a potvrzení první hypotézy bychom se však měli také zamyslet nad dalšími otázkami, které nemusí být na první pohled zřejmé. Jednou z takovýchto otázek je například fakt, zda mohlo výsledky výzkumu ovlivnit pořadí turnajů. Na tomto místě je vhodné zdůraznit, že dívky hrají házenou při regulérních hodinách tělesné výchovy pouze sporadicky. Proto jakékoliv utkání, natož to již odehraný turnaj, může změnit jejich pocit ze hry. Účelnost skupinového turnaje tak mohla být podpořena již získanými zkušenostmi z odehraného turnaje vyřazovacího. Pro další zkoumání by tedy bylo nutné provést totožný výzkum na jiné skupině s prohozením pořadí typu turnajů.

Následující odstavce budou patřit diskuzi nad druhou hypotézou. Druhá hypotéza se zabývá otázkou, zda žákyně budou mít zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje v házené. Jak už bylo zmíněno dříve, i tato hypotéza byla výzkumem potvrzena.

Jelikož mám jako vyučující tělesné výchovy na Základní škole v Postoloprtech možnost sledovat žákyně zařazené do výzkumu i během běžných hodin „tělocviku“, mohu subjektivně potvrdit obecné nadšení pro turnaje jako takové. Dívky projevovaly soutěživost a zájem o hru. Je zřejmé, že druhá hypotéza byla stanovena obecněji, než první. Vedla však k důležitému zjištění, že výuka házené jakoukoliv formou turnaje je pro dívky zajímavá.

Při zamyšlení nad potvrzením druhé hypotézy je nutné mít na paměti, že Základní školu v Postoloprtech navštěvují převážně děti ze sociálně slabého prostředí. Jsou proto více vděčné za jakékoliv aktivity nad rámec běžných osnov. Většina z dívek také neměla možnost se s házenou seznámit jinou cestou. Můžeme se proto domnívat, že tento fakt měl vliv na obecný zájem o pořádání turnajů.

Závěry potvrzující druhou hypotézu mohou být v budoucnu argumentem pro častější uspořádávání turnajů a celkově pro zařazení házené do školního vzdělávacího programu. Dále

bychom také rádi uvedli, že vedení Základní školy v Postoloprtech bylo přítomno na obou turnajích a dojmy z nich byly velmi pozitivní. Nadšení hráček i diváků považujeme za úspěch a celý výzkum tak můžeme zhodnotit jako velmi přínosný.

7. Závěry

Všechny stanovené cíle a úkoly diplomové práce byly splněny.

Cílem diplomové práce bylo ověřit, jak mohou různé organizace turnajů v rámci výuky házené ovlivnit efektivitu výuky, respektive jaký typ turnaje je pro žákyně zajímavější a který by preferovaly.

Našimi respondenty byly žákyně ZŠ Postoloprty od 6. až po 9. ročník, čili žákyně II. stupně.

Pro svou práci jsme využili dvou hypotéz, které zněly:

Hypotéza 1:

Předpokládáme, že po vyhodnocení dotazníků bude zřejmé, že turnaj organizovaný skupinovou metodou, bude pro žákyně zajímavější (efektivnější) oproti turnaji organizovaný vyřazovací metodou.

Pro statistické výpočty jsme použili test nezávislosti. Zjišťovali jsme, zdali jsou hodnoty ve sloupcích kontingenční tabulky na sobě závislé. Jelikož námi vypočítaná hodnota 18,53 je větší než tabulková 3,84, zamítáme na hladině významnosti 5 % hypotézu o závislosti sloupců kontingenční tabulky. Existuje statisticky významný rozdíl v odpovědích. Můžeme tedy říci, že turnaj organizovaný skupinovou metodou je pro žákyně zajímavější (efektivnější).

Hypotéza 2:

Žákyně budou mít větší zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje.

Pro vyhodnocení druhé hypotézy jsme použili stejný test. Taktéž jsme zjišťovali, zdali jsou hodnoty ve sloupcích tabulky na sobě závislé. Protože námi vypočítaná hodnota 40,3 je

opět větší než tabulková 3,84, zamítáme na hladině významnosti 5 % hypotézu o závislosti sloupců kontingenční tabulky. Žákyně se opět více souhlasně vyjadřují ke supinovému turnaji.

Po statistickém vyhodnocení dotazníků z našeho výzkumu vzešlo, že je statisticky významný rozdíl ve prospěch turnaje skupinového v obou hypotézách. Pro žákyně je zajímavější turnaj organizovaný skupinovou metodou než turnaj organizovaný vyřazovací metodou a tím pádem se nám potvrdila i druhá hypotéza a žákyně mají větší zájem o každoroční pořádání skupinového turnaje.

Seznam literatury

BUCHER, W. *704 Spiel-und Übungsformen im Handball*. Schonrndorf : Hofmann-Verlag, 1999. 180 s. ISBN 978-3-7780-2043-2.

ČERNÝ, T., KUFNER, M. *Miniházená ve škole*, Český svaz házené, 2006.

EMRICH, A. *Spilend Handball lernen in schule und Verein*. Wiebelsheim : Limpert, 2003. 116 s. ISBN 3-7853-1678-X.

JANČÁLEK, S., TÁBORSKÝ, F., ŠAFAŘÍKOVÁ. *Házená (teorie a didaktika)*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990.

KOLODZIEJ, Ch. *Richtig Handball spielen*. Munchen : BLV Buchverlag, 2010. 143 s. ISBN 978-3-8354-0589-9.

KOSTKOVÁ, J. a kol. *Didaktika školní tělesné výchovy*. Praha : Univerzita Karlova, 1981.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. 1.vyd. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-7184-867-0

MANDELOVÁ, L.; HRNČIŘÍKOVÁ, I. *Základy výživy ve sportu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 9788021042810.

MUŽÍK, V., KREJČÍ, M. *Tělesná výchova a zdraví*. Olomouc: HANEX, 1997. 139s. ISBN 80-85783-17-7.

NYKODÝM, J. a kol. *Teorie a didaktika sportovních her*. Vyd. Brno. Masarykova univerzita : FSpS MU, 2006. 120 s. 1. vydání. ISBN 80-210-4042-4.

OPPERMANN, H-P. *Handball*. Niedernhausen : Falken, 190. 117 s. ISBN 3-8068-2321-9

RYCHTECKÝ, A., FIALOVÁ, L. *Didaktika školní tělesné výchovy*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1995. 187 s. ISBN 80-7184-127-7.

SPATE, D., SCHUBERT, R., EHRET, A. *Handball-Handbuch*. Munster : Philippka, 1997. 264 s. ISBN 3-89417-063-8.

SÝKORA, F., KOSTKOVÁ, J. *Didaktika tělesné výchovy*. Praha : SPN, 1985, 212 s.

ŠAFAŘÍK, V., STIBITZ, F. *Rozhodování ve sportovních hrách*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1978.

ŠAFAŘÍKOVÁ, J. *Házená: edice metodických textů pro školní i mimoškolní tělesnou výchovu a sport 11-15letých žáků*. 1. vyd. Praha: NS Svoboda, 1998. ISBN 80-205-0554-7

ŠEBRLE, Z. a kol. *Didaktika školní tělesné výchovy dětí mladšího školního věku*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra tělesné výchovy, 1995. 103 s. ISBN 80-7040-125-7.

TÁBORSKÝ, F. *Sportovní hry*. 1. vyd. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0875-2

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie: I., Dětství a dospívání*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0956-8

VELENSKÝ, M. *Přípravné hry*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0970-3

50 let házené v Lounech. Louny: TJ Lokomotiva Louny, 2009, 46s.

Internetové zdroje

Czechbadminton [online]. 2001 [cit. 3.11.2011]. Soutěžní řád. Dostupné z WWW: <http://czechbadminton.cz/html/rady/soutezni/pr_1.htm>.

KLIMTOVÁ, Hana. Metodika výuky tělesné výchovyna 2. stupni ZŠ z pohledu pedagogické praxe [online]. Ostrava : Ostravská univerzita, 2010 [cit. 06.10.2011]. Dostupné z WWW: <<http://projekty.osu.cz/synergie/dok/opory/klimtova-metodika-vyuky-telesne-vychovy-na-2-stupni-zs.pdf>>.

KOHOUTEK, Rudolf. Rudolf kohoutek.blog.cz [online]. 2010 [cit. 12.11.2011]. Psychologie v teorii a praxi. Dostupné z WWW: <<http://rudolfkohoutek.blog.cz/1002/dotaznik-jako-pruzkumna-metoda>>.

Kuličky.com [online]. 2010 [cit.12.9.2011]. Český kuličkový svaz. Dostupné z WWW: <<http://www.kulicky.com/kazdy-s-kazdym.php>>.

NOVOTNÝ,J. *Hmotnost* [online], 2011 [cit.23.07.2011]. Dostupné z <http://www.fsps.muni.cz/~novotny/PPT/ZMV_fyz.ppt>

NOVOTNÝ,J. *Výška* [online], 2011 [cit. 23.07.2011]. Dostupné z <http://www.fsps.muni.cz/~novotny/PPT/ZMV_fyz.ppt>

Správná výživa [online]. 2008 [cit. 15.08.2011]. *Výživa dětí*. Dostupné z WWW: <<http://www.spravnavyziva.cz/vyziva-deti/>>.

VÚP Praha, Rámcový vzdělávací program [online], 2001 [cit. 15.8.2011]. Dostupné z WWW: <<http://www.old.vuppraha.cz/clanek/110/>>

Výživa dětí [online]. 2011 [cit. 01.09.2011]. Pitný režim. Dostupné z WWW: <<http://www.vyzivadeti.cz/zdrava-vyziva/potraviny/pitny-rezim/>>.

Západočeská univerzita [online]. 2011 [cit. 12.11.2011]. Test nezávislosti v kotingenční tabulce. Dostupné z WWW: <<http://home.zcu.cz/~friesl/hpsb/testnezkont.html>>.

Zdravý životní styl [online]. 2011 [cit. 1.10.2011]. Zdravá výživa. Dostupné z WWW: <<http://www.vyziva.estranky.cz/>>.

ZIČHA, Jan. Organizace turnaje. Metodický portál : Digitální učební materiály [online]. 24. 06. 2009, [cit. 15.10.2011]. Dostupný z WWW: <<http://dum.rvp.cz/materialy/organizace-turnaje.html>>. ISSN 1802-4785.